

"Tėvynė" Savaitinis Laikraštis

Leidžiama kas Pėtnyčia
Susivienijimo Lietuvių Amerikoje.
PRENUMERATA METAMS:
Savienyose Valstijose \$1.50
Kitose Vičpatystėse \$2.00
"T E V Y N Ė"
307 W. 30-th Str., New York, N. Y.

T E V Y N Ė

Published and distributed under permit (No. 511) authorized by the Atc of October 6, 1917, on file at the Post Office of New York, N. Y. By order of the President, A. S. Burleson, Postmaster General.

The Lithuanian Weekly "Tėvynė"

Published Every Friday
By the Lithuanian Alliance of America
P. Jurgeliūtė, Sec'y & Business Mgr.
YEARLY SUBSCRIPTION RATES:
In the United States \$1.50
To Foreign Countries \$2.00
"T E V Y N Ė"
307 W. 30-th Str., New York, N. Y.

No. 41

Acceptance for Mailing at Special Rate of Postage provided for in Section 1103, Act of October 3, 1917, Authorized on June 27, 1918

NEW YORK, SPALIO (OCTOBER) 14, 1921.

Entered as Second Class Matter November 28, 1910, at the Post Office at New York, under the Act of March 3, 1879.

Vol. XII

NAUJAUSIOS ŽINIOS IŠ LIETUVOS

Vašingtonas, X — 3 d. (Liet. Inf. Biuras) **DANIJA PRIPAZINO LIETUVĄ DE JURE.**

Geneva, spalio 5 d. — Lietuva pasirašė protokolą, ratifikavimą Tarptautinio Teismo įkurimą, kurį sudarė Tautų Sąjunga. Lietuva yra 30 valstybė, ratifikavusi šią Tautų Sąjungos žygį, iš 51 valst. prigulincijų prie Tautų Sąjungos.

„Lietuvos Balso“ pranešimu, kuris remiasi rusų laikraščio „Golos“ pareiškimu, pravažiavęs per Kauną 18 d. rugsėjo Krasinas buvo sutiktas čionykščio Rusų atstovo Aralovo, kuris jį supažindino su Ženevos derybų eiseną. Krasinas pareiškė, kad Rusija nepripažįsianti jokios sutarties, kuri eity prieš Lietuvos suverenumą teises iš Vilnių.

Vašingtonas, X — 5 d. (Liet. Inf. Biuras) Eltos pranešimu rugsėjo 29 d. Kaune atsibuvo Lietuvos gydytojų suvažiavimas, kuriame dalyvavo 160 gydytojų. Lietuvos Ministeris Pirmininkas, Dr. Kazys Grinius, tapo išrinktas suvažiavimo pirmininku. Suvažiavimas svarstė gydytojų profesijos reikalus, Lietuvos padėtis aptarimus, priemonių nustatymą su limpmomis ligomis ir medicinos mokslo reikalus. Suvažiavime buvo skaityta 45 referatai įvairiose medicinos klausimuose.

„Tėvynės“ redakcija gavo nuo buvusio Lietuvos atstovo Amerikoje, gerb. adv. J. Vileišio, laiška, rašyta rugsėjo 10 d., š. m., kuriame tarp kitko skandčiai rašo:

„Jau pradeda nusibosti tos ramios valandos — šale savo šeimynos, šale savo vaikų ir vėl norisi stoti visuomenės darban. Tačiau apie suradimą kokio nors politiško „džiabo“ šiuo laiku nesvajuoju. Pasilsėjęs ir susipažinęs su visu gyvenimu, stosiui padirbėti visuomenės tarpe ir pasistengsiu kuodaugiau siai pranešti Amerikos lietuviams apie mūsų tėvynės padėtį.

Pas mane tuo tarpu viskas eina gerai. Šiaip-taip pagaliau susiradau Kaune porą kambarėlių, ir nuo šio mėnesio 20 d. jau tvirtai apstosiui gyventi Kaune ir ten pradėsiu advokatauti. Tuo tarpu pranešu tik tiek, kad abelnei imant Lietuvos padėtis yra gera.

Sveikinu visus Amerikos lietuivus!

Kas turi kokį nors reikalą prie gerb. Vileišio, tai gali kreiptis sekančiu adresu: Adv. J. Vileišis, Umerkergs gatvė Nr. 12, buto Nr. 6, Kaunas, Lietuana.

LIETUVIŲ DELEGACIJOS ATSAKYMAS

Kadangi p. Hymanso avanprojekta Lietuvių-Lenkų ginčo išsprendimui yra tiesiog Lietuvai nepriimtinas, tad „Lietuvos“ pranešimu, Lietuvių Delegacija paruošė savo atsakymą Tautų Sąjungai, kurį čionai išstisai perspausdiname, kad „Tėvynės“ skaitytojai galėtų sulyginti su Hymanso avanprojektu ir galėtų persitikrinti, kokias pastangas Lietuvių Delegacija deda, kad apsaugotų savo tautos gar

bę ir išlaikius savo valstybės suverenumą.

Atrasdama, kad Lietuvių Lenkų ginčas negal būtų išrištas Hymanso projektu, kuris yra Lietuvai ne priimtinas. Lietuvių Delegacija paruošė kontrprojektą. Šis jos projektas straipsnis po straipsnio, seka Hymanso projektu ir nurodo maksimum nusileidimus iš lietuvių pusės. Jo turinys yra šis:

Str. 1. Lietuva ir Lenkija pripažįsta viena kitą nepriklausomomis valstybėmis su visomis iš to einančiomis išvadomis.

Str. 2. Siena tarp Lietuvos ir Lenkijos, pradedant nuo Vokietijos, eis antrąja Maršalo Fošo linija (nustatyta 1919 m. VII—27 d.) ligi susitiksiant jai prie Nemuno su Curzono linija; toliau Curzono linija ligi jai susitiksiant prie Svisločo upės su Lietuvos Rusų Maskvos sutarties linija (paliekant Gardiną Lietuvai), toliau Maskvos sutarties linija ligi Berezinos upės įtakos į Nemuną; toliau į rytus ligi Rygos sutarties sienos, ir toliau į šiaurę Rygos sutarties siena ligi Latvijos sienos.

Str. 3. Lietuva pasižada Tautų Sąjungai sudaryti Vilniaus teritorijoj autonominį vienetą. Jo siena eis maž daug pirmąją Fošo demarkacijos linija (išilgai ir penkis kilometrus į vakarus nuo Daugpilės-Vilniaus-Gardino geležkelio). Ją nustatant, privalo būti priimta domėn suinteresuotų valstybių valia.

Str. 4. Autonominis seimas Vilniaus teritorijai su teise leisti įstatymus kalbos, mokykloje ir tikybos srityje, taip pat ir vietos administracijos ir kitais klausimais, kuriuos jam pavestų bendrasai Lietuvos Seimas, išrinktas esamuojų rinkimų įstatymu. Autonominės dalies valdininkai, kiek galima, parenkami iš vietos žmonių. Autonominė dalis siūnia Lietuvos seimui atstovus, renkamus bendruoju Lietuvos Respublikos įstatymu. Šie atstovai balsuoja visus klausimus, išskyrus tuos, kurie pavesti autonominiam seimui.

Penktasai Hymanso projekto straipsnis, kalbantis apie autonominės teritorijos kariuomenės sudarymą, visai mūsų nepriimtamas.

Str. 6. Lietuvių kalba — oficialė kalba visoj valstybėje. Vilniaus teritorijos autonominiam seimui prašant, lenkų ar kitos tautinės mažumos kalba gali būti paskelbta taip pav. oficialė kalba autonominės teritorijos sienose.

Str. 7. Lietuva laiduoja Tautų Sąjungai plačiausias teises visoms etnografinėms mažumoms mokykloje, tikybos, kalbos ir draugijų teisės srityje.

Str. 8. Užsienio politikos ryšiai palaikyti sudaromas bendras sekretoriatas su lygiu skaičium Lietuvos ir Lenkijos valdininkų. Jo tikslas būtų studijuoti klausimus, kurie bendrai interesuoja abu kraštus. Jie paruoš bendrą raportą periodinėmis dviejų vyriausybių konferencijoms. Bendrųjų organų su sprendžiamu balsu nei užsienio politikos klausimais, nei kitose bei kuriose srityse Lietuvos valdžia yra nusistačiusi nepriimti.

Str. 9. Lietuva sutinka sudaryti apsigynimo militarinę konvenciją prieš bendrus priešininkus, bet tik tuomet, kai Lenkijos sienos bus galutinai nustatytos ir Didžiųjų Valstybių pripažintos. Abi Vyriausybės

bendrai sprendžia, kuomet yra apsigynimo karas ir tik šį klausimą pozitingai išsprendus, kitas kraštas turi duot užpultam pagalbos.

Str. 10. Abu kraštai sutinka padaryti ekonominę konvenciją. Abu kraštai sutinka sudaryti bendrą ekonominį sekretoriatą, po 3 valdininkus iš kiekvienos pusės. Jo tikslas bus studijuoti ekonominio susitarinimo vienosios mity politikos sistemą, bet ne naikinant tarp dviejų valstybių mity sienos. Be to ekspertai studijuotų galimumą susitarinimo monetos sistemos srityje ir kitus bendrojo intereso ekonominius klausimus.

Str. 11. Lietuva suteiktų Lenkijai laisvą priėjimą prie jurių ir abu kraštai duoda vienas antram laisvą tranzitą. Lietuva sutinka leisti Lenkijai naudotis Klaipėdos uostu visų kategorijų transportams, bet karo tarp Lenkijos ir trečios viešpatijos metu, jei Lietuva jame būtų neutralė, Lenkija neturės teisės naudotis Klaipėdos uostu karo medžiagos transportams.

Str. 12. Kilus nesutikimams, interpretuojant šią sutartį, ginčą iš Tarptautinio Teismo Rumai. Nesuspriptomus, vykdat šią sutartį, riša Tautų Sąjungos arbitras, abiem kraštam sutinkant, paskirtas.

Str. 13. Abu kraštai, norėdami ateity padaryti šioj sutartį atmainų, praneša tai Tautų Sąjungai.

Str. 14. Kiekvienas kraštas turi teisės atsisakyti nuo šios sutarties, pranešęs tai kitam kraštui ir Tautų Sąjungai. Sutaris nustoja savo galios praėjus 2 metams nuo dienos to pranešimo.

Ligi šiol dar neteko sužinoti, kaip atsinešė Tautų Sąjungos Taryba į šią Lietuvos Delegacijos kontrprojektą. Vienok šitas kontrprojektas patvirtinta faktą, kad Lietuvos Delegacija nesutikusi su T. Sąjungos Tarybos nuosprendžiu.

IŠ PASALIES NUGIRSTA

Rugsėjo 2 dieną, 1921 m., 8 val. vakare, stoviu New Yorko Pensylvanijos stotyje ir laukiu traukinio. Štai ateina kun. A. Milukas, Baltrus Vaišnora iš Pittsburgho ir „Žvaigždės“ redaktorė ir atsistoja šale manęs. Kalbasi tarpe savęs apie klerikalinės partijos politikierių darbą ir vis dairoi aplinkui, tarsi bijodami, kad jų kalbos kas nenugirstų ar lyg ko daugiau laukdami. Nepoigam atskuba jaunas kuniguukas, nuo kaktos prakaitą brukdamas.

— Nugi štai atskuba ir kun. Jurgutis — džiaugiasi p. Vaišnora — turėsiu draugą keliohėje.

— Ar ir Tamstą politikieriai išvižo? — juokauja kun. Milukas.

— Skandalas, skandalas! — greitai kvėpuodamas atsako kun. Jurgutis. — Ištikrųjų net patys atėjo prie manęs ir tokį žingėdų pasikalbėjimą užvedė. Mano, kaip laikraščio bendradarbio, yra šventa pareiga visus visuomeninės svarbos žinias paduoti tos visuomenės žiniui. Ir todėl šiuoni tai padariau.

„Tėvynės“ Korespondentas.

Bonų priešininkams tinkamiausias vardas — dvasios verbosai vienas kitam nepasitiki, gai.

nes kun. Kenėšis varėsi, kad Federacijos Centras pasilikytų Brooklyne, o kun. Česaitis norėjo jį perkelti Chicagon. Kuomet balsuojant laimėjo Brooklynas, tuomet kun. Česaitis ištraukė savo kandidatūrą ir iš to kilo skandalas.

— Nebijokit, susitakys ir Romuvos Ordenas valdys Federaciją ir toliau, kaip ligi šiol kad valdė — nusijuokė gerai neatmenu kuris.

— Už ką tave Butrau išmetė iš Tautos Fondo kasierystės? — klausia kun. Milukas p. Vaišnorą.

— Už tai, kad pasipriešinau išmokėjimui bių kun. Kemešio ir ponios Nausėdienės ir...

— Už ką jiems bilas Tautos Fondas gali mokėti — pertraukė Vaišnorą „Žvaigždės“ redaktorė.

— Oho!.. jūs nežinote kiek jiems išmokėta — nusišypsojo p. Vaišnora. — Bet pagaliau netekęs kantrybės ėmiau ir pasipriešinau. Taipgi pareikalavau, kad ir kun. Švaigždys sugrąžintų Tautos Fondui nors 500 dol. iš tų 3,000 dol., kuriuos jam Tautos Fondas neva paskolino, kuomet jisai važiuavo Argentino parapijos organizuoti. Todel pasidariau nešitiku ir už tai išmetė iš kasierystės.

— O tie „sanavagonai“, kiek jie bereikalingai išieškojo Tautos Fondo pinigų, tai net baisų ir pamislyti! — pridūrė kun. Milukas.

— Taip, išieškojo... — patvirtino p. Vaišnora.

— Tik pamislykite, visokius vaikėzus siuntinėjo Europon Lietuvos diplomatiją mokinti — tęsia kun. Milukas. — Pagaliau siūnia Lietuvos p. Kaupą su pačia, kad jis pakeliui sustotų Paryžiuje prof. Valdemaro darbų ištirti ir šitos šeimynos kelionei paskiria iš Tautos Fondo 2,500 dol. Tačiau Kaupas parvažiavęs Lietuvon dar pasilieka sau 1,000 iš tų 5,000 dol. kuriuos jam įdavė Tautos Fondas perduoti Lietuvai katalikų centrui, agitacijos reikalams prieš St. Seimo rinkimus. Pagaliau jisai dar pasinaudojo ir tais likusiais pinigais, kuriuos įdavė Lietuvos katalikų centrui, nes perduodamas tuos pinigus pastatė išligas, kad jisai ir p. Bielskis turi būti išrinkti į Lietuvos Steigiamoj Seimo narius. Ir jie tapo išrinkti. Ir tuo budu buvęs Vašingtono špiegas pat...

Tuo tarpu kunduktoris atidarė vartus ir aš nulipau trepais žemyn į traukinį, tadel tolimesnės jų kalbos jau negirdėjau. Gal ši mano aprašymą papildytų kuris nors aukščiau minėtų asmenų? Butų gerai, kad tai padarytų, nes vis daugiau faktų mūsų visuomenei tektų sužinoti apie Romuvos Ordeno politikierių darbą. O tie faktai yra žingėdūs, nes aiškiai vaizduojamus su katalikų sudėtomis nuomomis gelbėjimui nuvargusios Lietuvos.

Ant galo atsiprašau aukščiau minėtų asmenų, kad jų kalbas paduodu visuomenės žiniui. Juk ne mano kaltė, kad jie patys atėjo prie manęs ir tokį žingėdų pasikalbėjimą užvedė. Mano, kaip laikraščio bendradarbio, yra šventa pareiga visus visuomeninės svarbos žinias paduoti tos visuomenės žiniui. Ir todėl šiuoni tai padariau.

„Tėvynės“ Korespondentas.

Bonų priešininkams tinkamiausias vardas — dvasios verbosai vienas kitam nepasitiki, gai.

„Karys“ rimtai susirupinęs, kad 4 metai Lietuvos nepriklausomo gyvenimo nei kiek nesutvirtino lietuvių kalbos pozicijos Lietuvos valstybės gyvenime. Ypač rusiškumas Lietuvoje vyriausia visoje pilnumoje. Net dauguma valdininkų pasididžiudami atsako: „litovskago jazyka neponimaju.“ Ir „Karys“ mato, kad to didžiausia priežastimi yra labai didelis nuolaidumas kalbos reikale lietuvių inteligentijos ir visuomenės, ir tadel pataria kalbos reikale būti griežtesniems patiem lietuviams ir ten kur nereikia nevartoti rusų ir kitų kalbų, o kalbėti tik lietuviškai.

Geras patarimas, bet pirmiausiai „Karys“ turėtų iškviesti lietuviškai kalbėti Lietuvos armijos vyriausį vadą ir kitus generolus, kurie budami rusais, vien rusų kalbą tesupranta.

„Sietynas“ paduoda sekančių idomų skaitlinių:

„Išviso tad Lietuvoje dabar turime 1544 girtybės įstaigų arba 1 girtybės įstaiga išeina 1000-čiui žmonių, kuomet 1 mokykla išeina tik 10.000 žmonių, kitaip sakant mūsų šalis dešimt sykių yra girtesnė, negu švietesnė.“

„Keleivis“ paduoda sekančią idomą žinią:

IVAIRENYBES

Frank J. Taylor paduoda sekančias idomias skaitlines:

Anglijai apsiginklavimas kainavo 1913 m. 391 miliona dol., o 1920 m. — 1 bilioną 119 mil.

Francijai 1913 m. — 350 mil., o 1920 m. — 988 mil.

Italijai 1913 m. — 149 mil., o 1920 m. — 1 bil. 36 mil.

Japonijai 1913 m. — 95 mil., o 1920 m. — 271 mil.

Suv. Valst. 1913 m. — 237 mil., 1920 m. — 1 bil. 736 mil.

Kartu visų penkių valstybių 1913 m. — 1 bil. 283 mil., o 1920 m. — 5 bil. 351 mil.

Tai gi jei valstybės prieitų prie pasekmingo nusiginklavimo susitarimo, tai tik penkios valstybės sumažintų tų šalių gyventojams armijų užlaikymo sunkumą net suviršum 4 bil. 69 mil. dolarių. Na, o jei būtų galima visišką valstybių nusiginklavimą įgyvendinti, tai tuomet arti 7 bil. dol. būtų sutau pinta naudingiesiems žmonijai reikalams. O jeigu paėmus vis

so pasaulio valstybes, tai būtų sutau pinta dešėtkai bilionų dolarių, nes čionai paduodama skaitlinės tiktai penkių valstybių.

Aukščiau minėtų valstybių viso valstybinio valdžios aparato užlaikymas 1913 m. atsiėjo: Francijai — 900 mil. dolarių; Italijai — 500 mil.; Anglijai — 850 mil.; Japonijai — 270 mil.; Suv. Valst. — 1 bil. 150 mil., arba kartu — 3 bil. 670 mil. dol. Vadinasi 1920 m. vien apsiginklavimas viršija arti 2 bil. dol. viso valdžios aparato užlaikymą 1913 m.

Šių penkių valstybių, pridėjus ir Vokietiją, skolos yra taip didelės, kad kiekvienam gyventojui išpuola sekanti skaitline: Francijoj — \$1,099.50; Italijoj — \$475.50; Anglijoj — \$816.60; Suv. Valst. — \$782.20; Japonijoj — \$30.20 ir Vokietijoj — \$782.20.

Pažvelgus į šitas skaitlines, gali būti aišku kiekvienam, prie ko pasaulis eina, jei nebutų prietaisai prie nusiginklavimo sutarties.

„Karys“ rimtai susirupinęs, kad 4 metai Lietuvos nepriklausomo gyvenimo nei kiek nesutvirtino lietuvių kalbos pozicijos Lietuvos valstybės gyvenime. Ypač rusiškumas Lietuvoje vyriausia visoje pilnumoje. Net dauguma valdininkų pasididžiudami atsako: „litovskago jazyka neponimaju.“ Ir „Karys“ mato, kad to didžiausia priežastimi yra labai didelis nuolaidumas kalbos reikale lietuvių inteligentijos ir visuomenės, ir tadel pataria kalbos reikale būti griežtesniems patiem lietuviams ir ten kur nereikia nevartoti rusų ir kitų kalbų, o kalbėti tik lietuviškai.

Geras patarimas, bet pirmiausiai „Karys“ turėtų iškviesti lietuviškai kalbėti Lietuvos armijos vyriausį vadą ir kitus generolus, kurie budami rusais, vien rusų kalbą tesupranta.

„Sietynas“ paduoda sekančių idomų skaitlinių:

„Išviso tad Lietuvoje dabar turime 1544 girtybės įstaigų arba 1 girtybės įstaiga išeina 1000-čiui žmonių, kuomet 1 mokykla išeina tik 10.000 žmonių, kitaip sakant mūsų šalis dešimt sykių yra girtesnė, negu švietesnė.“

„Keleivis“ paduoda sekančią idomą žinią:

„Kazys Pilėnas, žinomas lietuvis šnipas, kuris nelabai senai da organizavo Lietuvos „žvalgybą“, dabar niekina lietuivius ir išsiuoses agituoja už lenkus. Paryžiaus laikraštį „L'clair“ tilpo ilgokas jo straipsnis, kur jis išduoda daug Lietuvos „žvalgybos“ paslapčių ir sako, kad kuomet jisai, kaip šnipų galva, nuvykęs su Lietuvos valdžia į Vilnių, kuomet bolševikai iš tenai pasitraukė, tai miestas pasirodęs grynai lenkiškas ir lietuviams priešingas. Visam Vilniuje lietuvių kalbos Pilėnas negirdėjęs nei žodžio. Gyventojai aiškiai parodė, jog jie ne nori lietuvių ir laukia lenkų armijos grįžtant.“

SLRKA. dvasiškas vadovas, kun. N. J. Petkus, per „Žvaigždę“ duoda pipirų „Garso“ redaktoriui už patalpinimą „Garso“ inkriminuojančio kun. Janušo straipsnio: „atviras laiškas Albinui Janušui.“ Kun. Petkus štai kokį pamokslą išrėžia p. Šimučiui:

„Tai stačiai chamiškas darbas! Jūs žinote, ką Chamas padarė? Jis tyčiojosi iš savo tėvų silpnybės ir užtat paliko ir nuo tėvo ir nuo Dievo prakeiktą. Panašiai ir „Garso“ redaktorius pradėjo chamiškai iš savo dvasiško Tėvų — kunigų tyčiojosi ir į jų tikras ar išsavoje silpnības kitiems pirštams rodyti. Kur Leonardo Šimučio katalikiškas susipratimas ir katalikiškas išauklėjimas?“

Dar but pusė bėdos, jei tik šito kun. Petkaus pamokslą užtektų, bet kaip girdėti, tai kun. Janušas pasiryžęs ant kriminalistų suolo pasodinti savo šmeižikus.

Dzukaiitis.

LIETUVOS LAISVĖS PASKOLOS REIKALAI

VAJUS EINA VIESULO GREITUMU. KOLONIJOS SKUBA SAVO KVOTĄ PADARYTI.

Atstovo atsilankymas pakėlė ir sustiprino kolonijų dvasią. Lietuvos priėmimas Tautų Lygon, tai didelis mūsų laimėjimas. Šio laimėjimo paminėjimą kolonijos iškilmingai apvaikščioja ir prie tos progos daug bonų parduota.

Jau rodos bene permatoma kurios kolonijos bus pirmos savo kvotą užbaigti ir jau jos turi už tiek bonų užrašiusios, bet mat reikia, kad už tokią sumą būtų pilnai užsimokėjusių ir pinigai privalo būti MisiJon prisistuti, tai tik tuomet bus galima rakuoti savo kvotą, kaip pilnai užbaigta. Todel, šiuo tarpu dar neminėsim, kurios kolonijos stovi arčiau. Dar visos turi progą būti pirmutinių tarpe. Tad surbuskite. Sekančiame pranešime rodos jau galėsim skelbti kurios užbaigė.

Laikė praeitos savaitės kuone visur buvo didelis subrudimas. So. Manchester, Conn. kalbėjo kun. Ambotas ir J. Salinas, bonų užrašyta už \$350. Šioji kolonija yra mažutė ir bedarbė nuvarginta, vienok paskolos reikale gražiai pasirodė. Easton, Pa., kalbėjo p. P. Petrauskas, manoma čia irgi, kaip visuomet gerai nusisekė. Ansonia, Conn., kalbėjo p. K. Česnulis, bonų užrašyta už \$600. Kun. Jankauskas išsireikė, jog Ansonia savo kvotą daugiau negu padvigubins. Brooklyne, Conn. Kodžio parapijoje kalbėjo p. J. Grinius ir Krušinskas, bonų užrašyta nemažai, tikimasis savo kvotą greitai užbaigti. Seranton, Pa. kalbėjo kun. J. Petraitis, bonų užrašyta už \$1,350. Taigi Serantonas, kaip visuomet taip ir dabar puikiai pasirodė. Torrington, Conn. kalbėjo J. Tareila ir J. Stepionaitis, bonų užrašyta už kelius šimtus. Rugsėjo 25 d. Elizabeth, N. J. kalbėjo J. O. Sirvydas, bet apie paskes dar nespėjo pranešti. Rugs. 25 d. So. Bostone kalbėjo J. Salinas, bonų užrašyta už apie \$2,000. J. Stepionaitis kalbėjo rugsėjo 26 d. Union City, Conn., 28 d. Meriden, 29 d. Branford, Conn., visur bonų užrašyta po keletą šimtų dolerių. Rugsėjo 25 d. Springfield, Ill. kalbėjo A. M. Račkus, bonų parduota už \$1,300. Pasižadama ir daugiau parduoti. Taigi valio naujoji Springfieldo pas-

kolos stotis. Springvalley, Ill. praneša, jog patylinos bet smarkiai vėliama. Čia bandoma žydus irgi darban pritraukti. Butų gerai, kad ir kitos kolonijos apie tai pagalvotų. Amsterdam, N. Y. dar už pora tukstančių parduota. Ypač čia gerai nusisekė, kuomet spalio 6 d. gerb. Lietuvos Atstovas čia atsilankys. Apie Chicago šiuo tarpu nei nerąšysim, nes ištikro reikėtų pažymėti jų darbuotę ir iškilmes laike gerb. Atstovo atsilankymo. Vieni žino, jog Chicago gerai darbuojasi. Spalio 9 d. Atstovas atliankys Brooklyną ir Newarką. Spalio pabaigoj tikisi apsilankyti Bostone ir kitose bent didesnės Naujos Anglijos kolonijose.

Pittston-Wilkes-Barre apieilinkė ke kuone kas antra diena buna prakalbos, mat ten darbuojasi kun. Bumsa, taipgi jam talkon stoja p. Petrauskas ir p. Rakauskas. Visose mainose yra koks tai nepaprastas judėjimas, visi gvyai įdomauja Laisvės Paskolos bonais, visi jaučiasi, jog praeitais metais pirkdami Laisvės Paskolos bonus žymiai pagelbėjo Lietuvai savo teises apginti.

Žaibo greitumu aplėkė visas kolonijas žinia, kad Lietuva priimta Tautų Lygon. Visi suprato svarbą šio laimėjimo ir surengta iškilmingai paminėjimai. Jau ir „nevierni Tamoišiai“ padudo ir akis patyrinę šaukia „duokite ir man Laisvės boną, ir aš jau tikiu, jog dabar Lietuva yra ir bus pilnai laisva ir nepriklausoma.“

Lietuvos Finansų Misija, Paskolos Skyrius, 370 Seventh Avenue, New York City.

IŠ SLA. KUOPŲ DARBUTIES

156 kp., Benton, Ill., laike SLA. konkurso laimėjo 54 naujus narius. Gaila, kad mūsų kolonija per daug mažai lietuvių, tad mūsų organizatoriui, gerb. J. Vidrinskui, nebuvo tinkamos progos darbuotis. Jisai prirašė beveik visus vietos lietuivius prie SLA. Nors įstodamas konkursas gerb. Vidrinskas buvo pasižadėjęs visu kskonkursistui „subutyti“ ir nėra mažausios abejonės, kad jisai būtų tai padaręs, bet dėl mažo skaičiaus lietuvių, o prig tam dar yra ir kita SLA. kuopa šioje mažutėje lietuvių kolonijoje, tadel nebuvome galimybės jam pasiekti pirmos dovanos. Jo dar bū kuopa labai įvertina ir jisai užsiartauja pirmiečio SLA. organizatoriaus vardą.

Kuopos narys.

90 kp., Bridgeville, Pa., laike SLA. konkurso laimėjo 27 naujus narius ir aš esu tikras, kad mūsų kuopa augs ir toliau taip sparčiai naujais nariais, kaip augo laike konkurso, nes vietos lietuvių labai simpatizuoja mūsų organizacijai ir visi 90 kuopos nariai yra pasiryžę dirbti.

S. Bakanas — 90 kp.org.

Nauja kuopa. Pasidarbavimu gerb. J. Stulginsko tapo sutverta nauja SLA. kuopa iš 10 narių Taylorville, Ill., kuriai suteiktas 119 num. Šiuo laiku minėtoji vietoj viešpatauja didėle bedarbė, bet kuomet darbo sąlygos pagerės, tad gerb. Stulginskas mano prirašyti visus Taylorvillės lietuivius prie naujos SLA. kuopos.

Linkime geriausio pasisekimo kaip org. J. Stulginskui taip ir naujai kuopai!

P. Jurgeliūtė — SLA. Sekr.

PADĖKOS ŽODIS.

Šiuoni pranešu, kad apturėjau nuo SLA. Iždininko čekį ant \$48.00 kaip po pašalpų ligoje, už kurį labai širdingai dėkavoju. Esu laimingiausias žmogumi, kad priguliu prie SLA. Jei nebūčiau gavęs šios pašalos, tai nežinau kas būtų reikėję organizacijai, kaip brangi yra darbai, kuris sulaukia jo ant budėnės krašto atsiduręs.

O kaip aš bučiau laimingas, jei galėčiau šiuo patyrimu kuoaikliaisiai perstatyti prieš kiekvieno lietuviu akis, tuomet tikrai žinau, kad nebutų lietuviu, kuris neprigulėtų prie šios brangios ir praklinios organizacijos — SLA., kuri tarsi mofna globoja ir sušelpia nelaimėjusi atsidurčius savo narius.

Pr. Kracauskas, Central Maine Sanatorium.

SLA. 3-čio apskrėčio KUOPŲ DOMEL.

SLA. 3-čio apskrėčio suvažiav

TEVYNĖ

Savaitinis Susivienijimo Lietuvių Amerikoje organas, leidžiamas kas penktadienis.

S. E. Vitakis — Redaktorius,

307 W. 30-th St., New York City.

Visi raštai skiriami „Tėvynėi“ turi būti siunčiami Redakcijos vardu ir turi būti su autoriaus parašu ir adresu. Prisiunčiamas raštas Redakcija trumpina ir taiso sulig savo nuožiūra. Netinkami spaudai smulkūs raštai — korespondencijos, eilės, pranešimai ir tt., naikinami ir autoriams negrąžinami, jei nėra pridėta pašto ženklelių jų sugrąžinimui.

LIETUVOS TARPTAUTINĖ PADĖTIS STIPREJA.

Neveltui yra sakoma, kad tik tas yra tikrų draugu, kuris tas ve gelbsti nelaimėn patekusį. Tas pats galima pasakyti ir apie Lietuvą. Kuomet Lietuvai teko gyventi sunkios dienos, kuomet Varšavos avantiūristai šaukė, kad su Lietuva negalima skaitytis kaip su rimta valstybe, nes ji nėra nei vienos teisės valstybės pripažinta de jure (nes mat šiandien pasaulinėje diplomatijoje nesiskaitoma su Vokietijos ir Rusijos žygiais, kurios buvo pripažinusios Lietuvą de jure), tuomet vos tik pačios laimėjusios nuo Santarvės de jure pripažinimą Latvija ir Estonija pripažino ir Lietuvą de jure. Nors šitas jų pripažinimas nedaug tereikšė tarptautinėje politikoje, bet tuomi buvo išreikšta kaimynų draugiškumas Lietuvai.

Kiek vėliaus, pripažino Lietuvą de jure Argentina ir Meksika, tuomi parodydamos savo užuojautą Lietuvos Respublikai. Bet štai, kuomet susidarė naujo pavojaus iš Lenkijos pusės, lenkų globėjui Hymansui rišant Lietuvą kietais ryšiais su Varšava, ir besieriant Tautų Sąjungos plenumo posėdžiams, kur turėjo būti raportuota apie Vilniaus klausimo rišimą, Šveicarijos Respublika pripažįsta Lietuvą de jure. Šitas praklinus Šveicarų Respublikos žygis, nemažai sustiprino Lietuvos tarptautinę padėtį ir davė naujos pasparties gintis priešais Hymanso brukamus reikalavimus Varšavos naudai. Nėra abejojams, kad šitas Šveicarijos žygis nemažai prisidėjo ir prie to, kad Lietuva tapo priimta į Tautų Sąjungą. Už šitą draugiškumą išreiškia sunkiu Lietuvos gyvenimo momentu, aukščiau minėtomis valstybėmis Lietuvių Tautos kartų-kartos didžiausios padėkos reikš.

Priėmus Lietuvą Tautų Sąjungon, pastaromis dienomis pripažino Lietuvą de jure ir Skandinavų valstybės: Švedija, Norvegija ir Danija. Šių pastarųjų valstybių pripažinimas Lietuvos de jure irgi turi nemažos svarbos, nes Lietuvos ginčas su Lenkais dar nežino kokių davinių gali duoti. Todel šituo momentu Skandinavų valstybių Lietuvos pripažinimas de jure turi didelės reikšmės.

Tačiau tuo patim laiku tenka pasigailėti, kad tokiu kultūriną tautą, kaip Čekų-Slovakų, kuriai taip pat, kaip ir Lietuvai, vergijos jungas teko nešti, aiškiai pasirodė neužjaučianti Pabaltijos valstybių nepriklausomybei, nes kuomet buvo šitos valstybės priimamos į Tautų Sąjungą, tad Čekų-Slovakų atstovai susilaukė nuo balsavimo. Dalinai juos pasekė ir Serbai. Mat Čekai-Slovakai tikisi, kad kada nors turės kilti senoji Rusija, paimdama atgal savo glėbion pakraščių valstybes ir vėl sudarys galingą pan-slavizmo centrą Rytų Europoje. Štai prie ko siekia visos slavų tautos.

Ištikrųjų reikia stebėtis, kad Čekai-Slovakai nors ir pan-slavizmo idėją gaivindami, galėjo kraštutiniausio imperializmo dėsniams vaduotis. Pabaltijos valstybės ilgai atsimins šitą Čekų-Slovakų žygį. Gerai, kad lai-

ku tenka pastebėti, kas yra Lietuvos tikrais draugais, o kas yra pasingumo skraiste besidangstanti priešai.

PAGYRŲ PUODAI.

Jau nekartą teko mums pastebėti „Tėvynėje“, kad Amerikos lietuvių klerikalai nuolatos giriiasi, kad tik jie vieni Lietuvai laisvę iškovoję. Tačiau tenka pastebėti, kad ir Lietuvos klerikalai yra toki patys pagyrų puodai. Štai Lietuvos Katalikų Veikimo Centro Vyriausios Valdybos reikalų vedėjas Dr. L. Bistras, dėkodamas Tautos Fondui už aukas klerikalinei politikai suteiktas, sako, kad Tautos Fondas padėjęs Lietuvos valstybės pamatą „labai ir labai didelį ir stiprų kampinį akmenį“, nes esą „kaip tikri tėvynainiai jie nesigailėję milijonų auksinių, kad sušelpus savo atgimstančią tėvynę, Lietuvos valstybę“.

Tai yra tuščias klerikalų politikierių pasigyrimas, kad tuomi paslėpus nuo visuomenės akių savo kreivus darbus, elkiuojant klerikalinės politikos tikslams Tautos Fondan katalikų su dėtas aukas Lietuvos pagalbai. Juk kiekvienas apšviestusias Amerikos lietuvių žino, kiek Tautos Fondas pagelbėjo Lietuvai ginsui nuo želigovskio. Tais kruviniausiais Lietuvos gyvenimo laikais Tautos Fondas trukdė Amerikos lietuviams aukų rinkimą ir savo surinktas aukas nesiuntė Lietuvos apsigynimo reikalams, bet pasiuntė p. Stulginskiui \$38,632.54 (2,683.807 auks.), kuriuos sudėjo Kauno bankuose neva „Lietuvos reikalams“.

Tačiau nėra to blogo, kame nebūtų ir gero. Ir štai šiame savo pasigyrimo ekstaze Dr. Bistras taip įsikarščiuoja, kad nejučiomis pasako, kokiems „Lietuvos reikalams“ tos aukos vartojamos. Štai jo paties žodžiai:

„Katalikiškoji spauda, kurios svarba mūsų broliams yra žinoma, gyvuoja ir veikia pasekmingai, nes kaip ligi šiolei taip ir ateityje ją remia mūsų broliai Amerikoje. Musų vienintelis kat. dienraštis „Laisvė“ gerai nuomano, iš kokio šaltinio jis pasėmė. Žinodamas tai, jis stengiasi pasiekti savo, kat. organo, tikslus, ir tuo būdu atsiliepti savo broliams už jų aukas.“

Vadinasi tos aukos, kurias Tautos Fondas rinko Lietuvos apsigynimo reikalams, yra vartojamos klerikalinės spaudos palaikymui ir klerikalų organo Kauno „Laisvės“ leidimui.

Štai ką klerikalai vadina „Lietuvos reikalais“ ir „stiprum kampiniu akmeniu“ Lietuvos valstybės pamatą padėtu. Iš tikrųjų reikia stebėtis, kiek mažai sąžinės ir gėdos pas šituos žmonelius yra! Apgaudinėja visuomenę rinkdami nuo jos aukas Lietuvos apsigynimo reikalams ir vėliaus tais aukas naudoja klerikalinės politikos tikslams ir dar nesigėdi girtis, kad jie kampinius akmenis Lietuvos valstybei stato. Ir tai daro nekoki vaikėzai, bet Lietuvos Prezidentas su visu savo Katalikų Veikimo Centru.

PERŽVALGA

:: Lietuvos universitetas. — Nors Lietuvos dešinysis sparnas ir deda visas pastangas, kad sutrukdžius įkūrymą Lietuvos valstybinio universiteto, tačiau Lietuvos švietimo Ministerija ir pažangioji švietimo-nė rimtai rengiasi prie valstybinio universiteto įkūrimo ir reikią tikėtis greitu laiku jį įsikurs. Apie įkūrymą valstybinio universiteto, Kauno „Lietuva“ paduoda plačių žinių, kurių svarbesnias ištraukas čionai paduodame:

„1918 metų pabaigoje Valstybės Tarybos priimtasis Vilniaus Universiteto statusas buvo švieti-

mo Ministerijos pertaisytas, patiktas svarstyti Ministerijų Kabinetai, jo priimtas ir dabar yra įteiktas Steig. Seimui.

„Universitetas yra valstybinė įstaiga švietimo ministerijos žinioje, mokslas — lietuvių kalba, bet universiteto tarybai nutarus gali būti dėstomas ir kitomis kalbomis. Aštuoni fakultetai: humanitarinis, teisių, matematikos-fizikos, gamtos, agronomijos, medicinos, technikos, teologijos, — drauge su padedamomis įstaigomis.

„Kadangi įkurti išyky universitete visais fakultetais yra šiuo metu neįmanomas dalykas, tad šviet. Ministerija yra pasiryžusi atidaryti nuo 1921—22 m. žiemos semestro tris fakultetus: humanitarinį, medicinos ir teologijos, kurie daliai apimtų ir kitų fakultetų sritį.

„Rugpjūčio m. 13 d. buvo paskirtos ir trys komisijos atitinkamiems fakultetams įrengti... „Švietimo Ministerijos paaiškinimu faktinis universiteto atidarymas priklauso nuo buto. Visai tinkamo tam buto Kaune nėra. Tuo tarpu manoma sunaudoti buv. Komercijos mokyklos (dabar t-sios karų ligoninės) namai.

„Rūpinamasi iširti, kiek galėtų į tuos namus tilpti klausytojų, kokie fakultetai jau nuo š. m. mokslo pradžios galėtų pradėti dirbti.“

Jau nužiūrėti ir profesorai

šios žiemos semestru atidaro-

miems fakultetams.

Amerikos lietuvių pareiga savo aukomis paremti Lietuvos valstybinio universiteto įkūrymą, kuris jau šiuosmet yra atidaromas, visai nekreipiant dėmesį į klerikalų skalinimus, šaukiant aukų Lietuvos „katalikiškam universitetui.“ Tegul kiekvienas žino, jei jis remis savo aukomis „katalikiško universiteto“ įkūrymą, tai tuomi įsaikludys Lietuvos valstybiniam universitetui, nes jįsai remis mokslo tramdytojų pastangas.

:: Lietuvos Vyriausybės pozicija. — Lietuvos Steig. Seimo socialdemokratų frakcija įteikė St. Seimui interpeliaciją dėl Lietuvos-Lenkų derybų, reikalaujanti, kad Ministeris Pirminkas ir Užsienų Reikalų Ministeris pasiaiškintų kuriais motyvais jie veda derybas su lenkais. Šita interpeliacija sukelė nemažai ginčų Seime ir matyt vyriausybė negalėjo tinkamai pasiteisinti dėl savo neaiškios ir amžinai svyruojančios derybose su lenkais politikos, nes vos tik trijų balsų didžiama (37 prieš 34) perėjo krikščionių demokratų rezoliucija, kuria išreiškiama vyriausybei pastikėjimo.

Šita interpeliacija buvo labai vietoje ir kaip tik laiku, kurią prof. Valdemaras vadina „švietos kibirkštimi tamsiame ruke, susidarusiame aplink Lietuvos nepriklausomybę.“ Mat St. Seimo didžiūmos — krikščionių demokratų organai, prof. Volde-maro „Lietuvos Balse“ pareiškimu, jau pradėjo prirengiamą jį darbą Hymanso avanprojekto priėmimui, nes aiškina visuomenę, kad šiandien Lietuvai „kito kelio nėra, kaip tik Hymanso avanprojekto užbaigti ginčus su lenkais delei Vilniaus. Dabar-gi paaiškėjus, kad Lietuvos vyriausybės pozicija, delei jos neaiškiaus ir nepastovaus nusistatymu derybose su lenkais, yra labai svyruojanti, nes ir visuomenė kelia griežtų protestų prieš šitą Hymanso avanprojekto, ir St. Seime vos trijų balsų didžiūma pritarta vyriausybei, reikią tikėtis, kad vyriausybė bus priversta eiti kitu keliu — aiškesniu ir pastovesniu keliu derybose su lenkais. Butų labai gerai, kad ir Amerikos lietuvių pakeltų savo balsą prieš Lietuvos vyriausybės daromus nusileidimus Tautų Sąjungos brukamam ir Lietuvos krikščionių demokratų persamam Hymanso projektui.

:: Lietuva šelpia Rusiją. — „Lietuvos Balsas“, pasiremdamas „Poslednija Novosti“ pranešimais, štai kokių žinių paduoda apie Lietuvos šelpimą badaujančios Rusijos:

„Lietuvos vyriausybė skubotai išsiuntė Rusijon 50 vagonų su maisto daiktais. Iki 15 rugsėjo

manoma išsiųsti 25,000 pūdų sėklų. Vyriausybė paskyrė 5 milijonus markių pirkimui maisto daiktų, skiriamų badaujančiai Rusijai.“

Taipgi „Trimitas“ praneša sekancią žinią:

„Susidarę organizacinis Komitetas badaujančioms rusams šelpti. Į šį komitetą įeina: d-ras Lašas, Finkelšteinas, Akmenškis, d-ras Lapinas ir M. Šalčius. Organizacinis komitetas paruošė bendrojo visai Lietuvai šelpimo komiteto statutą ir to komiteto darbų planą.“

Patartina ir Amerikos lietuvių naudotis šituo komitetu ir savo aukas badaujančiai Rusijai siųsti vien per jį.

:: Baisūs faktai! — „Lietuvos Ukiniškas“ neseniai pranešė, kad Lietuvoje yra net tokių valdininkų, kurie samdo žmogžudžius nužudyti liudininkų, kuomet yra pavojaus, kad jų valdininkų kruvini darbai išeis aikštėn. Dabar vėl tas pats „L. Uk.“ štai kokių žinių paduoda:

„Laisvės“ Nr. 193 yra aprašyta atsitikimas viename apskrities mieste, kurį Nėmūnas dalina į dvi dalis ir kuris yra pakelius iš Varėnos į Kauną. Vietos aukštieji valdininkai, kurių vienas save vadino „gubernatorium“, kitas „sudebnu sliedovateliu“, trečias karikišis, užimęs aukštą vietą ir dar kiti karčiamoje per naktį girtuokliavo, bauriausiais žodžiais keikdami ir savo bauriais darbais girdamiesi. Paskui vienas iš jų girtuoklių raitas arklui įėjo į karčiamą.

Prie to aprašymo Redakcija pridėda prierašą, reikalaujama, kad valdžia tos valdininkus neatidėliojant pašalintų iš vietų. Bet tegul „Laisvės“ Redaktorius, kada jį nemiga išitinka ar kada fejletonai tūnos pritrūksta, sėda apie vidunaktį ir vežkų ir pervažiuoja patį Kauną, tai pamatys, kad ir Kaune „Linksmose Kampeliuose“ ir bevadžiūose restoranuose nuo Lietuvos įvairaus rango ir laipsnio valdininkų dainų skamba langai, o kai įsimaigina, tai net ir langai su durimis išlekia. Bet mūsų miticija prieš aukštus ponus bijosi ranką pakelti, o daugiau nėra kam malšinti įsėjusius valdininkus.“

Tai baisūs faktai! Aktyveizdoje tokių baisenybių tenka paklausti: ką veikia Lietuvos St. Seimas ir aukštieji vyriausybės, jei nemato, kad Lietuva „valdo“ žmogžudžiai ir žemiausio laipsnio ištvirkėliai? Kas manoma su tokiais valdininkais kurti? Nejaugi nėra gali-mybų apvalyti Lietuvos gyvenimą nuo šitokių visuomenės išmatų? Juk tokiems žmonėms vieta kalėjimuose — kriminalistų skyriuje, o ne valdžioje!

:: Nauji laikraščiai. — Wilkes-Barre, Pa. pradėjo eiti du kart-savaitinis 8 pusl. laikraštis „Tėvynės Balsas“, kurį leidžia Lietuvos Industrijos B-vė, 55 W. Market St., Wilkes-Barre, Pa.

Taipgi kiti laikraščiai praneša, nes „Tėvynės“ redakcijon nesiunčiamas, tame pačiame mieste pradėjo eiti ir kitas laikraštis „Amerika“, kurį leidžia tuola kita klerikalinė bendrovė. Abudu laikraščiai yra klerikalinės pakraipos, todėl lietuvių tautos pažangai iš jų naudos nebus.

LAISVAS SKYRIUS

(Už išreiktas šiame skyriuje mintis Redakcija neima atsakomybės).

APIE NEISTORINĘ ISTORIJĄ.

Neseniai pasirodė knygutė „Lietuvos Respublikos Istorija nuo 1905 m. Revoliucijos iki šių Dienų.“ Su spalvuotu žemlapu. Sutaisė Iksas. Pusl. 96. Kaina \$1.00. So. Boston, Mass. „Keleivis“ Spauda ir Lešonims.

Žmogui, pratusiam eiti, saky-sime, vyžose, į geras čebatus įsiavus sunku paėiti. Vis, rodos, vyžose geriau. Ir eisena, prie čebatų nepratus, keista. Taip ir čia. Iš tradicijų, nuo senai, p. Iksas artimas „Keleivio“ bendradarbis, visados budavo priešas viso to, kas tautybe kvepia, kas Lietuvai naudon gali išeiti. Neseniai dar tas laikas, kuomet jis, sekdamas „Keleivio“ išpučia

mą prieš S. L. A. audrą, rimtai siūlė S. L. A. spaustuvej parduoti žydeliui, — jam tuomet vaidenosi, kad S. L. A. kaipo nacionalė Lietuvių organizacija, turi žlugti. Jei taip būtų atsitikę, — p. Iksui širdelės nebūtų skaudėję. Sakytų: „Viena tautininkų tvirtovė griuvo!“

Šitai, tas pats mums jau pažįstamas p. Iksas „sutaisė“ „Lietuvos Respublikos Istoriją“. Pastebėtinas yra p. Iksa pareiškimas pačioje knygos pradžioje, kad Lietuvai tik socialistai laisvę iškovoję. Jis klausia:

„Nelabai senai da Lietuva buvo po caro valdžia. Šiandien ji jau nepriklausoma res publika. Kaip gi tai įvyko, kad iš pavergt krašto ji virto savitosia valstybe? Kas ją paliosavo, kas už ją kovojė?“

Atsakyman rengdamos, p. Iksas faktais apsisitato, kurie, anot jo:

„...faktai sako štai ką: „Pakol Rusijoj buvo caro valdžia ir Lietuvių viešpatavo žandaro kumščiai, tol nei vienas kunigėlis apie Lietuvos paliosavimą nekalbėjo. Netik nekalbėjo apie Lietuvos paliosavimą, bet darė viską, ką tik galėjo, kad sustiprinus caro jungą ant Lietuvos liaudies.“

Toliaus, paverčė porą-trejetą puslapių, randame aiškų atsakymą: Lietuvai laisvę laimėjo socialistai! Ir štai kokių aiškių būdu: Vilniaus Seimas, 1905 metais, nutaręs reikalauti autonomijos ir nusprendęs galutinai su griauti Rusijos carizmo laikų prispaudimo tvarką, nes tik tuo būdu buvo galima, Seimo numatymu, autonomiją įgyti. Ir štai, ant puslapio 5-to, pacitavęs kai-kurias Vilniaus Seimo nutarimų vietas, p. Iksas paskelbia: „Lietuvoje prasidėjo revoliucija. Tačiau revoliucijoj dalyvavo tik socialistai. Tiktaigi jie pildė Vilniaus Seimo nutarimus.“ Ir išsena pagal Iksą, — Vilnius, tik socialistai pildė Seimo nutarimus, car valdžia griuvo ir Lietuva laisva! Nu-gi tai aišku, taip paprasta, taip negudriai, kad reikia stebėtis, kaip tu, žmogau, pirma to viso nematei?

Teisybė, socialistai Lietuvoje veikė. Bet šale jų veikė ir gilitinėčiai (pvzd. Gabrio-Paršaičio brolis; kitas vyrukas dar ir dabar yra iš tos „gengės“ Brooklyn). Be abejo, reikia pripažinti nuopelnas veikiusiems Lietuvoje revoliucijoms tiek socialistams, ale reikia nepamiršti, kad ne jų pečiai, nes jų dėka Lietuva liko laisva. Jie prabėgo per Lietuvą, kaip pavasario audra ir dingo. Kiek kovai už dabartinę Lietuvos laisvę, už respublikų prisidėjo tie garsūs socialistai, sprukę iš Lietuvos, revoliucijai pilstant? Kur Gri-gaičiai, Jurgelioniai, Vabalai-Pruseikai et tutti quanti, kurie buvo drąsus Lietuvoje, kuomet žandaras slapstėsi (tik, susimildami, ne nuo socialistų, bet nuo įniršusių del prispaudo mi-nijų); bet kada Lietuva, nulieta jos vaikų krauju, prieš visą pasaulį pradėjo reikalauti sau laisvės; kada Lietuvos žmonės, su ginklu rankoje, ėmė vyti iš savo žemės priešą — bermontininką, rusą — bolševiką, lenką — tie garsūs revoliucionieriai savo spaudoje Amerikoje juokėsi iš Lietuvos žmonių pastangų ir mirtinos kovos už laisvę. Tegul Iksas pasako, kiek jie pasidarbavo šiuo metu, Lietuvai už grynę kovojant? Kur jie? Ar ne Iksa revoliucionieriai-socialistai Amerikoje, per „Naujie-nas“ ir „Keleivį“, išpradžiū ad-vokatavo už tai, kad Lietuva dė-nat ben 10 kartų prasčiau už Iksą, ar net gal ir už „Keleivio“ namų džianitorių!

Akyvaizdoje to, veikaliukui „Istorijos“ vardas netinka. Techniniu atžvilgiu, išleista dailiai, geras popierius, neblogai atspausdintas žemlapis. Kaina,

buvo aršiausias priešas Lietuvos laisvės, — tik dabar atsivertė, apie Lietuvą ima kalbėti, net žemlapi išleido. Mat, viena — neseniai su bizniu Lietuvos nuvy ko vienas „Keleivio“ leidėjų; antra — Lietuva laisva ir respublika, ar „Keleivio“ redaktoriai to nori, ar ne! Na, tai ir — „eisme, dėduk, kur minios nuėjo“. Kitaip sakant, „Keleivis“ — ir Iksas — mato, jog opozicijoje prieš Lietuvos laisvę nebegalima būti, nes tas ne-bepagelbės. O juk oportunizmo pas socialistus netrukta. Už nuomonų perkeitimą kitus jie plaka, bet patys jas keičia, lyg tas pirštines.

Stebuklingas yra „Keleivio“ atsivertimas. Die jam padėk. Ir Iksui taip pat.

Kalbant toliau apie „Lietuvos Respublikos Istoriją“, — Iksas nepanorėjo plačiau paaiškinti tautos faktorius, kurie Lietuvos laisvės troškimą privedė prie re-alybės. Jis nenori savo skaitytojus papasakoti apie šiuos veiksnius: milžiniškas pasaulio karas; stebuklinga mūsų tautos ištreimė karo metu; pakilimas tautinio upo; valstybinis Lietu-vos žmonių susipratimas; kruvi- noji mūsų žmonių kova už išlai-kymą laisvės nuo pat 1916 me-tų. Jis nepasako. O kam? Juk tuokart ir pats nabagėlis skaitytojas galėtų suprasti, kad ne socialistai iškovoję Lie-tuvai laisvę. Patys skaitytojai pamatytų, kad tame, jog dabar Lietuva yra laisva, socialistų nuopelno (o ypač „Keleivio“ su Iksu) yra lygiai tiek, kaip to bimbalo, kurs, tupėdamas ant jaučio rago, gryžtant iš dirvos po darbo, gytėsi: „Ir aš ariau!“

Iš viso knygutės turinio ma-tosi didelė tendencija prieš ku-nigias ir jų rolę Lietuvos gyve-nime nuo 1905 metų. Aš ne-myliu kunigų, kaipo luomo, bet jų tarpe buvo ir yra tokių dide-lių ir doringų patriotų, kad „Ke-leivis“ su Iksu turėtų gerai nu-sinazgoti pirštus, kad būtų ver-ti ty patriotų čeverkyų virvutės atrišti. Iksa revoliucionie-riai bėgo iš Lietuvos, palikę žandarų nagaikoms skardžiomis kalbomis prigautus savo pase-kėjus, — o Lietuvoje, kunigų tarpe rasime ne vieną, kurs sun-kiausiose valandose pasiliko iš-tikimas Lietuvai ir savo broliams. Lietuvos kovos istorijo-je rasime ne vieną kunigą, su-bar pusvį caro laikų ištrėnimuose; 5 kaizerio valdžia ne vieną kuni-gą patriotą ir sušaudė. Man nerupi ginti kunigų, bet negali-ma nematyti kaikiurių jų pasi-šventimo. Ant pavyzdžio kram-losius malsintuos Laukaičio, ar „ober-policeistro“ Olšausko ne-galima sudaryti Iksinės teorijos apie visus kunigus, ypač naujo-sios kartos.

Man norėtųsi manyti, kad Iksas, kaipo publicistas, pats pri-sipažįsta prie didelio vienpusiš-kumo nušvietime kaikiurių fak-tų. Ir budas nušvietimo visai netinka rašiniui, kuriam duoda-ma vardas Istorija. Leiskime pas, pasaka apie Yčo medalių, gautų nuo caro, yra tik bobų prasimanymas, — jis turėjo tik nuo Tatjanos žetoną už darbą prie Centr. Komiteto, bet ne nuo caro medalių už padovano-jimą ikonai! Ir keleiviniam is-torikui reiktų kiek sąžiningu-mo.

Aplamai imant, visa knygutė yra tai vienpusis rankius faktų, nevykusiai klasifikuočių; per-spausdinta nemaža dokumentų, kaip laikinoji konstitucija, Že-mės reformos įstatymas etc. Išvados, kurių Iksas nesigaili, yra savotiškos, vienpusiškos, pil-nos kokio tai įniršimo ant Lie-tuvos „buržuazijos“, kuri gyve-tųsi su Vokietija, — mat, ten kadir kaizerio metu buvo daug socialistų įtakos į visuomenės gyvenimą; vėliau, kilus Rusijoje revoliucijai, tie patys Iksiniai revoliucionieriai, purvais į Lie-tuvą drabstydam, pirmo dėjima-si su Rusija! Juk „Keleivis“

buvo aršiausias priešas Lietuvos laisvės, — tik dabar atsivertė, apie Lietuvą ima kalbėti, net žemlapi išleido. Mat, viena — neseniai su bizniu Lietuvos nuvy ko vienas „Keleivio“ leidėjų; antra — Lietuva laisva ir respublika, ar „Keleivio“ redaktoriai to nori, ar ne! Na, tai ir — „eisme, dėduk, kur minios nuėjo“. Kitaip sakant, „Keleivis“ — ir Iksas — mato, jog opozicijoje prieš Lietuvos laisvę nebegalima būti, nes tas ne-bepagelbės. O juk oportunizmo pas socialistus netrukta. Už nuomonų perkeitimą kitus jie plaka, bet patys jas keičia, lyg tas pirštines.

Stebuklingas yra „Keleivio“ atsivertimas. Die jam padėk. Ir Iksui taip pat.

Kalbant toliau apie „Lietuvos Respublikos Istoriją“, — Iksas nepanorėjo plačiau paaiškinti tautos faktorius, kurie Lietuvos laisvės troškimą privedė prie re-

alybės. Jis nenori savo skaitytojus papasakoti apie šiuos veiksnius: milžiniškas pasaulio karas; stebuklinga mūsų tautos ištreimė karo metu; pakilimas tautinio upo; valstybinis Lietu-vos žmonių susipratimas; kruvi-

noji mūsų žmonių kova už išlai-kymą laisvės nuo pat 1916 me-tų. Jis nepasako. O kam? Juk tuokart ir pats nabagėlis skaitytojas galėtų suprasti,

kad ne socialistai iškovoję Lie-tuvai laisvę. Patys skaitytojai pamatytų, kad tame, jog dabar Lietuva yra laisva, socialistų nuopelno (o ypač „Keleivio“ su Iksu) yra lygiai tiek, kaip to bimbalo, kurs, tupėdamas ant jaučio rago, gryžtant iš dirvos po darbo, gytėsi: „Ir aš ariau!“

Iš viso knygutės turinio ma-tosi didelė tendencija prieš ku-nigias ir jų rolę Lietuvos gyve-nime nuo 1905 metų. Aš ne-myliu kunigų, kaipo luomo, bet jų tarpe buvo ir yra tokių dide-lių ir doringų patriotų, kad „Ke-leivis“ su Iksu turėtų gerai nu-sinazgoti pirštus, kad būtų ver-ti ty patriotų čeverkyų virvutės atrišti. Iksa revoliucionie-riai bėgo iš Lietuvos, palikę žandarų nagaikoms skardžiomis kalbomis prigautus savo pase-kėjus, — o Lietuvoje, kunigų tarpe rasime ne vieną, kurs sun-kiausiose valandose pasiliko iš-tikimas Lietuvai ir savo broliams. Lietuvos kovos istorijo-je rasime ne vieną kunigą, su-bar pusvį caro laikų ištrėnimuose; 5 kaizerio valdžia ne vieną kuni-gą patriotą ir sušaudė. Man nerupi ginti kunigų, bet negali-ma nematyti kaikiurių jų pasi-šventimo. Ant pavyzdžio kram-losius malsintuos Laukaičio, ar „ober-policeistro“ Olšausko ne-galima sudaryti Iksinės teorijos apie visus kunigus, ypač naujo-sios kartos.

Man norėtųsi manyti, kad Iksas, kaipo publicistas, pats pri-sipažįsta prie didelio vienpusiš-kumo nušvietime kaikiurių fak-tų. Ir budas nušvietimo visai netinka rašiniui, kuriam duoda-ma vardas Istorija. Leiskime pas, pasaka apie Yčo medalių, gautų nuo caro, yra tik bobų prasimanymas, — jis turėjo tik nuo Tatjanos žetoną už darbą prie Centr. Komiteto, bet ne nuo caro medalių už padovano-jimą ikonai! Ir keleiviniam is-torikui reiktų kiek sąžiningu-mo.

Aplamai imant, visa knygutė yra tai vienpusis rankius faktų, nevykusiai klasifikuočių; per-spausdinta nemaža dokumentų, kaip laikinoji konstitucija, Že-mės reformos įstatymas etc. Išvados, kurių Iksas nesigaili, yra savotiškos, vienpusiškos, pil-nos kokio tai įniršimo ant Lie-tuvos „buržuazijos“, kuri gyve-tųsi su Vokietija, — mat, ten kadir kaizerio metu buvo daug socialistų įtakos į visuomenės gyvenimą; vėliau, kilus Rusijoje revoliucijai, tie patys Iksiniai revoliucionieriai, purvais į Lie-tuvą drabstydam, pirmo dėjima-si su Rusija! Juk „Keleivis“

buvo aršiausias priešas Lietuvos laisvės, — tik dabar atsivertė, apie Lietuvą ima kalbėti, net žemlapi išleido. Mat, viena — neseniai su bizniu Lietuvos nuvy ko vienas „Keleivio“ leidėjų; antra — Lietuva laisva ir respublika, ar „Keleivio“ redaktoriai to nori, ar ne! Na, tai ir — „eisme, dėduk, kur minios nuėjo“. Kitaip sakant, „Keleivis“ — ir Iksas — mato, jog opozicijoje prieš Lietuvos laisvę nebegalima būti, nes tas ne-bepagelbės. O juk oportunizmo pas socialistus netrukta. Už nuomonų perkeitimą kitus jie plaka, bet patys jas keičia, lyg tas pirštines.

Stebuklingas yra „Keleivio“ atsivertimas. Die jam padėk. Ir Iksui taip pat.

Kalbant toliau apie „Lietuvos Respublikos Istoriją“, — Iksas nepanorėjo plačiau paaiškinti tautos faktorius, kurie Lietuvos laisvės troškimą privedė prie re-

alybės. Jis nenori savo skaitytojus papasakoti apie šiuos veiksnius: milžiniškas pasaulio karas; stebuklinga mūsų tautos ištreimė karo metu; pakilimas tautinio upo; valstybinis Lietu-vos žmonių susipratimas; kruvi-

noji mūsų žmonių kova už išlai-kymą laisvės nuo pat 1916 me-tų. Jis nepasako. O kam? Juk tuokart ir pats nabagėlis skaitytojas galėtų suprasti,

kad ne socialistai iškovoję Lie-tuvai laisvę. Patys skaitytojai pamatytų, kad tame, jog dabar Lietuva yra laisva, socialistų nuopelno (o ypač „Keleivio“ su Iksu) yra lygiai tiek, kaip to bimbalo, kurs, tupėdamas ant jaučio rago, gryžtant iš dirvos po darbo, gytėsi: „Ir aš ariau!“

Iš viso knygutės turinio ma-tosi didelė tendencija prieš ku-nigias ir jų rolę Lietuvos gyve-nime nuo 1905 metų. Aš ne-myliu kunigų, kaipo luomo, bet jų tarpe buvo ir yra tokių dide-lių ir doringų patriotų, kad „Ke-leivis“ su Iksu turėtų gerai nu-sinazgoti pirštus, kad būtų ver-ti ty patriotų čeverkyų virvutės atrišti. Iksa revoliucionie-riai bėgo iš Lietuvos, palikę žandarų nagaikoms skardžiomis kalbomis prigautus savo pase-kėjus, — o Lietuvoje, kunigų tarpe rasime ne vieną, kurs sun-kiausiose valandose pasiliko iš-tikimas Lietuvai ir savo broliams. Lietuvos kovos istorijo-je rasime ne vieną kunigą, su-bar pusvį caro laikų ištrėnimuose; 5 kaizerio valdžia ne vieną kuni-gą patriotą ir sušaudė. Man nerupi ginti kunigų, bet negali-ma nematyti kaikiurių jų pasi-šventimo. Ant pavyzdžio kram-losius malsintuos Laukaičio, ar „ober-policeistro“ Olšausko ne-galima sudaryti Iksinės teorijos apie visus kunigus, ypač naujo-sios kartos.

Man norėtųsi manyti, kad Iksas, kaipo publicistas, pats pri-sipažįsta prie didelio vienpusiš-kumo nušvietime kaikiurių fak-tų. Ir budas nušvietimo visai netinka rašiniui, kuriam duoda-ma vardas Istorija. Leiskime pas, pasaka apie Yčo medalių, gautų nuo caro, yra tik bobų prasimanymas, — jis turėjo tik nuo Tatjanos žetoną už darbą prie Centr. Komiteto, bet ne nuo caro medalių už padovano-jimą ikonai! Ir keleiviniam is-torikui reiktų kiek sąžiningu-mo.

kuopoms siuntinėti ir juo didesni iškašai darosi. Jei kuopos turi užtektinai pinigų aukoti dešimtimis ir šimtais dolerių visokiems pašalinams reikalams, kurie nieko bendro su mūsų organizacija neturi, tai kodel negalėtų užsimokėti už visus reikalingus spausdinius? Šitokias reformas įvedus, žymiai pagėrėtų ir mūsų organizacijos lėšų fondas.

Todel lai pasvarsto SLA. kuopos savo susirinkimuose šį mano sumanymą, jei matys jį naudingu mūsų organizacijai, ir tegul padaro įnešimus sekančiam Seimui. Jei dauguma SLA. kuopų pritartų šiomis reformomis, tai nėra mažiausias abejonės, kad sekančias Seimas jais įvestų. Organizacijos reikalai yra kiekvieno jos nario reikalais ir todėl visi pasirūpinkime jų reikalų patobulinimu.

Senas Socialistas.

SLA. PRIEGLAUDOS NAMO REIKALAI.

Ir SLA. Seimuose buvo svarstyta ir balsuota ir kuopose tuo mi klausimu nemažai laiko eikvota, pagaliau ir pavieniai SLA. darbuotojai daug rašė „Tėvynėje“, kaip geriausiai ir pasekmiausiai būtų galima kuogreičiausiai įkurti SLA. Priegl. Namas, tačiau ligi šiol neprieita prie jokių pakeičiamųjų vaizų. Truputį šitam klausimui pakenkė narių pasiskirstymas, nes vieni nori, kad Priegl. Namas būtų kuriamas Lietuvoje, kiti — kad Amerikoje.

Teisybė, šiuo kartu turime labai darbščią ir veiklią Priegl. Namo Komisiją, bet dėja, dauguma SLA. narių nekreipia dėmesį į šį klausimą ir tinkamai neremia šito prakalniaus darbo. Nekuriams mūsų draugams Priegl. Namo įkūrimas atrodo labai praktiniu dalyku, kad senelis susilaukęs žilos senatvės die nū galės rasti sau ramią vietą užbaigti savo paskutines dienas tarpe savo viengienė. Žinoma kiekvienas iš mūsų tiklimes sulaukti to laiko ir daugumai gali prieiti naudotis tokia įstaiga. Taigi dabar kyla klausimas, kodel dauguma SLA. narių širdingai neremia šitos taip butinos ir naudingos įstaigos įkūrimo? Norint tinkamai į tai atsakyti, reikia surasti tos priežastys, kurios stovi ant kelio šitam mūsų darui ir tik tuomet bus galima prieiti prie tinkamų ir teisingų išvadų.

Mano įsitikinimu, nes aš turėjau progos tą nuo daugelio SLA. narių patirti, Priegl. Namo įkūrimui dauguma SLA. narių širdingai nepriitaria dėlto, kad nepasitiki savo jėgomis, kad galės tokią įstaigą įkurti ir ją užlaikyti. Nors vieną gyvę ir agitavo, kad prieglaudą steigti Lietuvoje, kiti — kad Amerikoje, tačiau nežinūrė ir tas agitacijas, jokių rimtų davinų nesulaukta. Priegl. Namo fondas beveik nei kiek nepadidėjo. Mano supratimu, nors Lietuvoje Priegl. Namą įsteigti mažiau lėšų, bet dėl politiškių ir ekonomiškių išorakavimų dauguma tam nepriitaria. Steigti Amerikoje — labai brangiai lėšuoja tokios įstaigos įkūrimas, ir užlaikymas. Taigi ir vienu ir kitu, dėl daugelio priežasčių, negalima gyvenimui įkūnyti šito butino ir svarbaus užmanymo.

Nors aš ligi šiol dar nesu nei puse žodžio per „Tėvynę“ prasiartęs šiuo svarbiu klausimu, kuris turėtų rūpėti kiekvienam SLA. nariui, tačiau aš esu aktyviai sekęs kitų draugų minčių išreikštas „Tėvynėje“ ir man neteko pastebėti, kad kuris nors būtų pasiūlęs tokį sumanymą, kokį aš čionai noriu padaryti, ir kuris, man rodosi, būtų paskmingiausias ir privestų mus prie realių išvadų, nes būtų galima laimėti didžiulios narių paramą.

Mano sumanymas yra sekančias: vietoje steigti Priegl. Namą, įkurti senelių bei nesugalėjusių fondą, uždedant kiekvienam SLA. nariui metines mokestis į tokį fondą, sakysim, po \$1.00—\$2.00 į metus. Negalintiems dirbti seneliams ir šiaip nesugalėjusiems SLA. nariams, sakysim, iš tokio fondo būtų mokama pragyvenimui po \$25 į mėnesį, arba daugiau ar mažiau, kaip komisija ištyrusi aplinkybes nustatytų. Šitokis sumanymas turėtų būti leistas visų SLA. narių nubalsavimui, po kiek jie sutinka mokėti į tokį fondą ir kiek galima būtų išmokėti iš tokio fondo reikalaujantiems pašalpos, taip kaip dabar išmokama iš Našlių ir Našlių Fondo. Taipgi dabar esančius pinigus Priegl. Namo Fondas sekančias Seimas turėtų paversti į šitokį naują įkurtą fondą, kas būtų gera pradžia, ligi nariai nesumokėtų savo metinių mokesčių.

Kadangi pereitas SLA. Seimas daug laiko praleido besvarstydami ir tardamasi Priegl. Namu plausime, tačiau jokių pakeičiamųjų davinų šituo klausimu nesulaukėmė. Nėra abejonės, kad ir sekančias Seimas vėl turės išnaujo šitą klausimą svarstyti, todėl dabar laikas apsvaistyti kitus naujus sumanymus, ypatinai šį mano sumanymą, ir jei dauguma kuopų jį paremtų, tad sekančias Seimas turėtų kokių nors konkrečių pagrindų Priegl. Namo klausimo galutinai išsprędinti. Aš galiu užtikrinti, kad Illinois. valstijos daugelio SLA. kuopų padarys tokius įnešimus sekančiam Seimui, todėl būtų pagėdijama, kad ir visos SLA. kp. šį mano sumanymą aptartų ir padarytų turimus už ar prieš.

Daugiau ir platesnių išvadų šiuo savo sumanymu tuo tarpu narašau — lauksiu kiti SLA. darbuotojai apie tai pasakys. Vėliau, jei bus reikalo, aš nuodugniai išdėstysiu visus motyvus, kuriais remiantis būtų galima šitas mano sumanymas įgyvendinti. Dabar pasiakinu vien paviršutiniškai šį sumanymą nušviesdamas.

Jurgis Bulota.

LIETUVIAI AMERIKOJE

SO. OMAHA, NEBR.

Kuomet SLA. 87 kuopa nutarė lošti 5 aktų, 14 atidengimų dramą „Rytų Pylis“ ir pavadė gerb. Sabaliauskiam tą darbą varyti tolyn ir kuomet gerb. Sabaliauskiai pradėjo organizuoti scenos mylėtojus — tuos asmenis, kurie visa siela atsidavę scenos dalei, kad kuotinkamiausiai perstačius šitą veiklą, tuomet atsiradę keletas SLA. 87 kp. narių, kurie dēlei ypatiskų kerštų nubėgo pas Sv. Antano draugiją ir pasilė, kad ši draugija taipgi loštų teatrą. Rodosi labai gėda kenkti savo organizacijai dėl ypatiskų piktumų ir vietoje padėti veikti savo kuopai, jie bėga pas kitus ir stengiasi ją kenkti. Jie net mėgino užbėgti už akių su savo „teatru“ mūsų kuopai, kad tuomi suteiktų jai kuodidžiausį smūgį.

Tačiau labai sunku pakenkti SLA. 87 kuopai, nes ji turi gerą vardą tarpe vietos lietuvių ir todėl jos parengimas vietos lietuvių skaitlingai lanko. Taigi nors ir buvo stengiamasi šitam mūsų kuopos darui pakenkti, tačiau mūsų rengiamas vakaras pavyko kuopuikaisiais visais atžvilgiais. Rugsėjo 12 d., kuomet buvo lošiama „Rytų Pylis“, prisirinko publikos kupina svietinė — net sėdynių pritruko. Taip vietos lietuvių įdomavo šituo 87 kuopos rengiamu teatru, kad nemažai publikos visą lošimo laiką ištovėjo stoti. Mat buvo gerai išgarsinta, o prie tam visi žino, kad mūsų kuopa gerus vakarus parengia, todėl publika nepaisė, kad ir statiemis reikėjo veikalo žiūrėti.

Programo vedėjas, p. A. Zalpys, pirmiausiai paaiškino veikalo turinį ir taipgi prieš kiekvieną veiksmą ir atidengimą paaiškino tos scenos turinį, kas daug pagelbėjo publikai tinkamai suprasti veiklą. Laikė programo pildymo įvyko mažas nusipirpatimas. Kuomet p. Zalpys užkvietė p. Juzaliuną, kad paaiškintų apie šaukiamą susirinkimą dēlei apkalbėjimo pažangiosios visuomenės šaukiamo suvažiavimo, tad vienas to vakaro tvarkos prižiūrėtojų, pradėjo kabinėtis ir reikalauti, kad apie tą susirinkimą nekalbėtų.

Svarbesnes roles puikiai sulošė sekančiosios aktorės: Izabelė Kunigaikštienė — Izabelė Zigmantaitė, Daumantė — Juoz. Jurevičia, Levinson — V. J. Sabaliauskas, Severino — P. Zigmantas. Taipgi gerai vaidino ir sekančios roles: Vincuko — Al. Sabaliauskaitė, Anelės — Veronika Pukienė, Agotos — Mal. Subatienė, Danieliaus — A. Ukeliš, Barboros — Br. Zigmantaitė, Teisėjo — A. Ukeliš, Petro — A. Lužys, Magdės — Ap. Sabaliauskienė ir Žemsgario — A. Aleksinas. Ypač p-lė Iz. Zigmantaitė taip puikiai sulošė tragiskiausią dalį savo rolės, kad publikos daugumas net apsiavė. Ištikro reikia pasakyti, kad p-lė Zigmantaitė yra gabi aktorė ir ateiityje iš jos galima daug tikėtis.

Užsibaigus programai iš publikos du vaikučiai iškėlė po didelį, gražų gyvų gėlių buketą p-lėi Iz. Zigmantaitėi ir J. Jurevičiui. Po to ir visiems artistams apdailino po mažus buketus gyvų gėlių.

Taipgi buvo visa cilė deklamacijų. Abelnai sakant, vakaras dailės žvilgsniu pasiskė labai gerai. Kad ir buvo kai kurios klaidos, bet ne žymios ir todėl daugumo net nepatymtos. Publikai vakaras labai patiko ir visi skirstėsi užgandinti. Sako jie vėl ką nors SLA. 87 kuopa surengs, tai visi atsilankys į jos parengtą vakarą.

Teatre Dalyvavęs.

MERIDEN, CONN.

Nors mūsų miestelis yra neskaitlingai apgyventas lietuviams, betgi yra veikliama ir krutama kiek galima del Lietuvos labo, tačiau iš mūsų veikimo nieko nesimato laikraščiuose. Štai rugsėjo 28 d. įvyko prakalbos, kurias surengė Laisvės Paskolos stotis. Kalbėjo J. Steponaitis, nurodymas reikalingumą remti mūsų Tėvynę, perkant bonus, aukaujant Šauliams ir kitoms valstybišioms įstaigoms.

Žmonių susirinko nedaugiau, bet pardavta bonų už \$200. Aukų salės lėšų padengimui surinkta \$302. Ačiū visiems aukautojams.

J. D. Dangveckas, Paskolos Stoties Raštininkas.

KULPMONT, PA.

Kiek laiko atgal ant prieangio kuogreičio J. H. Dunham United Brethren bažnyčios, Mt. Carmel, Pa., tapo atrasta pamestas vieno mėnesio amžiaus kudiškis. Iškart tas suklėdė tarpe žmonių daug įvairių kalbų, nes mat nežinota kas ir iš kur čia tą kudiškį atnešė ir kas yra jo motina. Dabar ta paslaptis išsiaiškino. Tuo kudiškio motina yra iš Kulpmonto Fred Schoffler. Ji yra bėdina našlė ir turi didelę kruvą vaikų. Kadangi visi dar maži ir ji negali jų kaip pridėra užlaikyti, tad nusprendusi viena, butent mažais, nusistūti virš minėtam kunigui, kuris, anot jos, „kaipo geras žmogus pasirūpins surasti tinkamą jo užlaikymui vietą.“ Tai širdį sudrebinauti nuotikis, kad tikra motina savo mylimą kudiškį nusivedė lyg svaigindį Bebejonės jį tą darė ne iš laimės, bet skurdą verčiamas...

SLA. narys.

Kulpmonto naujienos nekokioms čionai daugiausiai veikiama „mūsų šaino“ naudai, o SLA. labui nėra kam veikti ir todėl labai mažai kas veikiama. Ypač reikia papeikyti nekurie SLA. vietinės — 241 kuopos valdybos nariai už jų apsilėdimą. Jie seniaus kėlė lermą, kad juos rinkti į kuopos valdybą, bet kuomet išrinkto, tai dabar nesilanko nei į susirinkimus. Kas pasidare organizatoriui ir pirmininkui pagelbininkui, kad į puse metų nei vieną kartą neatėjo į kuopos susirinkimus? Juk tai labai peiktinas dalykas, kad net kuopos viršininkai nesilanko į susirinkimus.

Spalio 16 d., McFadden teatre, įvyks SLA. 241 kuopos surengtas krutumas paveskly vakaras, kurio programą išpildys p. Računas, rodydamas vėliausią Lietuvos atsitikimų paveikslus. Patartina visiems lietuviams kuoskaitlingiausiai atsilankyti į šį vakarą.

J. M.

MT. CARMEL, PA.

Čionai įvyko lietuvių šeimynoje baisti tragedija. Vincas Jušinskas peiliu perpiovė gerkle savo moterį, o moteris pagriebusi kirvį perkirto Vincui galvą. Dabar abudu randasi ligonityje.

Lietuvių, žilinskių, užgruovo anglių kasyklose ir jau visa savaitė kaip negali jo sprasti. Apie šį atsitikimą visai kalbama. Vieni sako, kad žilinskių prasidėjo, kiti sako, kad užgruovo. Su laiku gal sužinosime kaip ištikrųjų su šituo atsitikimu yra.

J. M.

Redakcijos Atsakymai

Traupeliui, Pittsburgh, Pa. Nors Tamstos straipsnelis rašomas apie svarbius mūsų gyvenimo nuotikis, tačiau aprašoma labai senas nuotikis, kuris dailnai buvo aprašytas „Tėvynėje“. Netilps.

P. J. Petroniui, Roseland, Ill. Pranešimą apie SLA. 2-ro apskrįčio suvažiavimą perveskai gavome, todėl negalėjome jį dėti ir pereiti „Tėvynės“ nume. Tamstos pranešimą gavome paneidėlyje, spalio 3 d., po pietų, o „Tėvynė“ pradėta spausdinti prieš

pietus. Kodel tokių pranešimų nepasiųstų organui anksčiau — nors kelioms savaitėms prieš suvažiavimą? Tuomet jie pasiekia savo tikslą ir apskritimui atneša naudos. Tokius pranešimus skelbti organe dviem dienom prieš suvažiavimą, tik bereikalingai užimama vieta organe.

NEKROLOGAS.

Aš M. Minkus su savo žmona Marijona, pranešam mūsų giminių ir pažįstamiesiems, kad mūsų mylima dukterė Biruta 23 metų amžiaus, numirė 13 dieną rugsėjo, 1921 m. Velionė buvo baigusi aukštesnę mokyklą (High School) 1918 m. ir turėjo talentą ant piešimo, kuri paliko daug nupieštų paveikslų, mylėjo muziką ir gerai skambino ant piano.

Velionės pradžia ligos buvo nuo influencos, kuria ji sirgo 1918 m. Po ligai buvo gerai pasitaisyti, tik kaip kada jausdavosi lig sunkumą ant krutinės. Gegužės 1 d., 1920 m., velionė apsiavė su W. Ogborn piešėju ir po apsiavėdimo ilgai nelaukus velionė pradėjo jaustis ant plaučių ir pradėjo kosėti kas kartas labiau, kas ir pakirto jauną Birutą. Velionė paliko dideliame nuliudime savo vyrą, tėvus ir seserį Aldoną. 189 S. Bonnie Brae St., Los Angeles, Cal.

NAUJI RAŠTAI

Le Conflit Polono-Lithuanian par Pierre Vilicichs ingénieur Paris. Kaina nepažymėta.

Žinomas mūsų visuomenės veikėjas Petras Vilicichs, kovotojas už mūsų spaudą, leidėjas pirmojo mūsų dienraščio „Vilniaus Žinios“, yra surinkęs savo straipsnių žiupsnelį ir prancūzų kalba išguldęs paleido pasaulin. Šie straipsniai yra tilpę „Lietuvos Balse“ ir liečia daugiausiai Vilniaus klausimą ir lenkų-lietuvių konflikto išspėdimą. Ši brošiūra kaip tik pasirodė tuo laiku, kuomet mūsų klausimas svarstomas Tautų Sąjungoje Genevoje ir be abejonės pridėda savo dalelę ant mūsų pusės svarstyklų. Malonu čia mums pažymėti, kad mūsų veteranai, kuriems teko prie daug sunkesnių aplinkybių kelti Lietuvos vardą, vis dar nepaliauna dirbė del savo Tėvynės labo.

The Lithuanians — by J. J. Hertmanowicz. Pustl. 16, kaina nepažymėta. Tai yra nauja anglų kalba brošiūrė, kurią pagaminio žinomas amerikų informuotojas apie Lietuvą gerb. J. J. Hertmanavičius. Šita brošiūrė, kaip ir visi gerb. Hertmanavičiaus veikalai apie Lietuvą, yra labai naudinga, nes joje tepa daug naudingų informacijų apie Lietuvos praeitį ir šandieninę jos padėtį. Ją vertėtų kuoplačiausiai paskleisti tarpe anglų kalbą vartojančių publikos.

Darželis No. 5 ir 6. Mažosios Lietuvos jaunųjų „Santaros“ organas, išsina vieną kartą į mėnesį. Leidžia ir redaguoja Martinas Glazė, Klaipėda (Memel), Seilestr. 314. Pustl. 32. Prenumerata: Lietuvių metų ketvėčiui su prisitintu 4 auksinai; Amerikoje metams 1 dol.

Graži spauda ir laikraštis savo turiniu daro malonius įspūdžius. Šito laikraščio vyriausiu tikslu matomai yra būdinti ištutejusi Prusų Lietuvos jaunimą prie tautinio susipratimo. Tačiau ir kitur gyvenančiam lietuvių jaunimui yra naudingų pasiskaitymų šitame laikraštyje.

Emocijos ir jų kultura. Sutašė P. Norkus. Išleista „Tėvynės“ Mylėtojų Draugijos Ohio ir Michigan valstijų kuopų apskrįčio — lėšomis. Pustl. 26. Kaina 15c.

Kristus Flandruose ir kitos apysakos. Parašė Honore de Balzac, vertė lietuvių kalbon Karolis Vainas. Spauda „Dirvos“, 7907 Superior Ave., Cleveland, Ohio. Pustl. 44. Kaina 25c.

Šitos knygelės vertėjas matomai mėgino pasekti „Pirmojo Baro“ raišybą ir nandojo akcentinių raidžių tik š, č, ž. Šita mėginama prisgydyti naujanybė labai apsunkena skaitytoją. Pasaulio Minčių Šaltinis. Knygos. Parašė V. J. Budrikas. Spauda „Dirvos“, 7907 Superior Ave., Cleveland, Ohio. Pustl. 54. Kaina 25c.

IT'S TOASTED

JOHN S. LOPATTO
Attorney and Counselor-at-Law
SLA. Advokatas-Patarėjas,
308-9-10 Coal Exchange Building
WIKES BARRE, PA.
Telephone 4256 Market

GEORGE MATULEWICH
ATTORNEY-AT-LAW
National State Bank Building,
018 WOODY
810 Broad St., Newark, N. J.

Daktaras Petras Simaitis
Naprappath's
Gydan be vaistų ir operacijos.
Priėmimo valandos:
Nuo 8 iki 12 dienų.
Nuo 2 iki 5 po pietų.
Vakaras pagal sutartį, išskirant ketvergus.
2418 W. 45 St., prie
Western Ave., Chicago, Ill.

Phone — Calvert 3210
L. B. BRONUSHAS, M. D.
Ofiso valandos:
Nuo 7 iki 8:30 vakare.
Nedėlioje nuo 2 iki 3 po pietų.
615 COLUMBIA AVE.,
BALTIMORE, MD.

Phones:
Bell — Kensington 5316
Dr. E. G. KLIMAS
LIETUVIS GYDYTOJAS
Priėmimo valandos:
9-12 valandai ryte.
6-8 valandai vakare.
2538 E. Allegheny Ave.,
PHILADELPHIA, PA.

Bell Phone—Dickinson 1198 W
Dr. A. P. Dambraskas
Priėmimo valandos:
Nuo 10 išryto,
2-3 po pietų ir
6-8 vakare.
1624 So. 4-th Street,
PHILADELPHIA, PA.

Tel. Market 4867.
A. S. Trečiokas
195 ADAMS ST.,
NEWARK, N. J.

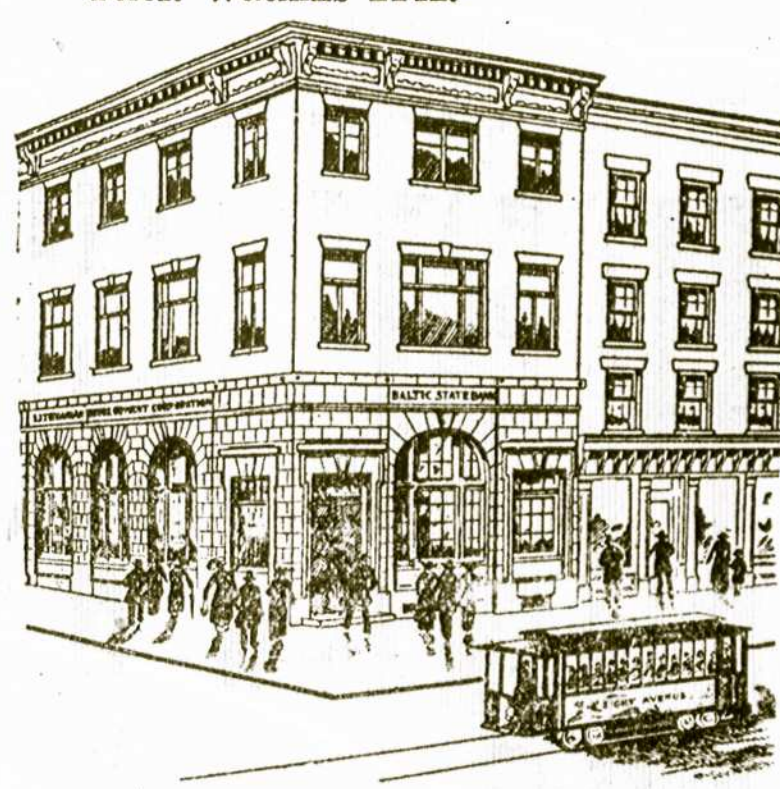
Parduoda laivakortes ir siūnia pinigų į visas vakto dalis, o ypatinai į Lietuvą.

CUMARD-ANCHOR

Didžiausi, greičiausi garlaiviai pasaulyje. Puikus patarnavimas pasakojams. Yra vietinis agentas jūsų mieste ar artimoje aplinkoje.

Į Lenkiją, Lietuvą, Ukrainiją ir kitas Baltijos valstijas per Hamburgą: SAXONIA išplauks spalio 29 d. Kajutos \$145.00. III klasa \$100; karės takų \$50.00. Per Cherbourgą, Southamptoną, Liverpoolą arba Glasgow: Berengaria spalio 20 d. Aquitania spalio 25 d. Assyria spalio 29 d. Per Angliją ir Hamburgą į Danzigą \$110; į Liepą \$120; į Hamburgą \$100. Karės takų \$50.00.

Telef. Watkins 2142.

PIRMASIS IR VIENINTĖS TIKRAI LIETUVIŲ BANKAS RYTINĖSE VALSTIJOSE BALTIC STATES BANK

KAS MANO KELIAUTI LIETUVON ir nori turėti gerą kelionę, draugišką ir teisingą patarnavimą Amerikoje, ant laivo ir Lietuvoje, — LAI KREIPIASI Į BALTIC STATES BANKĄ.

KAS SIUNČIA PINIGUS LIETUVON, ar pašalpos giminėms ar pats ketindamas keliauti, ar bizniui — pirmumui ukės ar pasidėjimui Lietuvos Bankuose, ir nori, kad pinigai būtų teisingai, be nuostolių ir greitai pristatyti, — BUTINAI LAI KREIPIASI Į BALTIC STATES BANKĄ, kurs persiūnia Lietuvon pinigų greičiausiai ir teisingiausiai.

KAS NORI PASIDĖTI PINIGUS NUOSIMČIAMS ir gauti 4 dol. nuo šimto, nuosimčius priskaitant prie sumos kas mėnuo, — LAI SIUNČIA DEPOZITUS Į BALTIC STATES BANKĄ per pašta, Money Orderiais arba banko čekiais.

KLAUSKITE DRĄSIAI INFORMACIJŲ — MES GREITAI ATSAKOMO Į LAISKUS.

PARDUODAME LIETUVOS LAISVĖS PASKOLOS BONUS IR IŠMAINOME PASKOLOS BONUS KUPONUS.

BALTIC STATES BANK

294 EIGHTH AVE., NEW YORK.

SENIAUSIA, DIDŽIAUSIA IR PATIKĖTINIAUSIA BIZNIO FIRMA.
Sveikata ir Laimė Kiekvienoje Dėžėje
LIEPOJUJE, ELKSINKIUOSE, RYGJOJE,
REVELJEJE, KLAIPĖDOJE.
GOLD MEDAL MILTAI

110 svarų net, dubeltavamu maiše	\$10.00
50 svarų Domino Cane Gran. 2 sv. dėžutėmis	\$6.60
Aukščiausios rūšies, iš 48 blešinių dėžė	\$10.00
Leggett's Premier, iš 48 blešinių dėžė	\$10.00
10 svarų vienoje bleškėje, Roke Bros, Special	\$4.00
25 svarai vienoje bleškėje	\$7.50
24 svarai 3 svarų bleškėse	\$8.00
20 svarų geriausių Backs (Speck) lašinių vienoje dėžėje	\$6.00
24-25 svarų specialiai rukti Roke Bros.	\$12.50

Mūsų kainos padengia visas transportacijos lėšas ligi vietai įskaitant dēlei nuskendimo, karės, pavogimo, suklilimų, streikų ir revoliucijos nustolų pavojus.
Už pristatymą į tolimesnes vietas, apart aukščiausiai minėtų skaitoma 10% daugiau už įrašytą supakuotus pakus.
Pasiūnčiama greitai už priėmamas kainas.
AMERICAN MERCHANTS SHIPPING & FORWARDING CO.
VYRIAUSIS BIURAS:
147 Fourth Avenue, Rooms 102-112, Corner 14-th Street, New York City.
Visus susirašinėjimus malonėkite adresuoti Firmos vardu, o ne atskirų asmenų.

Ar Jus Kankina Pleiskanos?
NAUDOKITE Ruffles
Ar Jums Galvos Odą Nubėti?
NAUDOKITE Ruffles
Ar Jūsų Plaukus Slinka?
NAUDOKITE Ruffles
Ar Jūs Norite Apsaugoti Jūs?
NAUDOKITE Ruffles
Užlaikymui savo plaukus gražiais ir tankiais
NAUDOKITE Ruffles
Užlaikymui galvos odos sveikatai ir tvariai
NAUDOKITE Ruffles

Ruffles galima gauti visose aptiekose po 65c. bonk, arba tiesiog iš išidėbeje per pašta už 75c. bonk.
F. AD. RICHTER & CO.
3rd Ave. & 35th St. Brooklyn, N. Y.

LIETUVIŲ ISTAIGA GYVUOJA 35 METAI VIENYBĖ

„Vienybės“ įstaiga per 35 metus siūnia pinigų į visas pasaulio dalis, parduoda laivakortes ant visų geriausių linijų ir viskuom keleivius apsupina, atlieka visokius spaudos darbus greitai ir gražiai, turi didžiausią Amerikoje lietuviškų knygų sandėlį ir leidžia didelį laikraštį „Vienybė“ du sykiu savaitėje. Preunmerata: \$3.50 metams. Visi kreipėsi į „Vienybę“ kitur niekados nebesikreipia. Visais reikalais rašykite:

VIENYBĖ

193 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

Savo gerumu ir pigumu
viršija visus kitus cigaretes

BEECH NUT CIGARETTES

Neiškęsi jų nepamegęs!

20 for 15¢

Loillard Co.

GERIAUSIOS UKĖS.

Rudens orai labai puikūs. Suma- nesni lietuviai parašo laišką į laikra- štį „AMERIKOS UKININKO“ re- dakciją, kuris tarnauja ukinkams su gražiais pamokymais apie javus ir gyvulius, o gavę teisingą patarimą atvažiuoja ir perka aus ūkį, kur per žiemą pigiau pragyvens, o pavasarį jau galės darbuotis ant savo ūkės niekam nei gero, nei bedarbei nei brangenybei. Taigi parašykite už- klausimą, o gausite teisingą atsaky- mą ir farmų listą dykai. Adresuokit,

M. WALENCIUS,
119 Washington St., Hart Mich.

Paieškojimai

Paieškomas Juozas Gražulis, pa- einantis iš Jakiškių kaimo, Pajevonio valsčiaus, Vilkaviškio apskritys, nuo kurio neturiu jokios žinios jau 9 me- tai. Todėl įsiai pats arba jį žinan- tieji malonės atsiųskite sekanti ad- resu:

MAGDALENA GRAŽULIENĖ,
Virbalis, Vilkaviškio apskr.,
LITHUANIA.

J. SKRITULSKAS NOTARAS IR AGENTAS

Užlaikan geriausius cigarus. Parduodu laivakortes ant visų li- aių, kur tik kas nori ant geriausiu ir greičiausiu laivų. Siūniu pi- ngus į visas dalis svieto greitai ir pigiai. Išmainau visokių žemių pinigų ant amerikoniškų. Darau daviarnastis, pavedimus dalių ir atlieku visokius reikalus su Rusijos valdžia. Užlaikau svetainę mi- tingams ir veselioms. Iš tolimesnių miestų galima atsiųskite laiškus.

26 Broad Street, New Britain, Conn.
Telephone 550

Dykai! Puiki Muzika! Dykai!

—NAUJAUSIS IŠRADIMAS—

Pagarsėjęs laikrodinis delfi savo pasaulinės muzikos.

Jūs busite nu- stebinti ir suža- vėti, kuomet iš- girsite tokią pui- kią muziką pas- lėptą šitame nau- jai išrastame laik- rodyje, kuris kę tik atėjo iš Eu- ropos. Šitas laik- rodinis groja pui- kias melodijas garsiausių pasa- lio artistų, ir jūs turėsite pro- gos tai išgirsti tiksliai užskudami šį laikrodį ir pa- spaudami guzi- ką. Jis groja se- lekciją per 20 mi- nutų ir yra visi- kai užslėpta ma- šinerija.

Jūs neprivalo- išleisti sunkiai uždirbtų savo pinigų del aukštos rusiš instrumentų kaip pianas, grafafon- as, ar jų roliams ir rekordams ir tt., nes šis laikrodinis padarytas taip, kad jo muzika pavaduos aukštos rusiš instrumentus.

Šitas laikrodinis yra tvirtai padarytas iš bronzos ir stori aplotas auksu. Jo puikiausias išmarginimas brangaus laikrodžio išvaizda, kuris bus gražum jūsų namų papuošalu. Jo vidurial padirbtį Vokietijoje ir taip nustatyti, kad laiką laikys geriau, negu bile laikrodinis, koki ligi šiol tik buvo padaryti.

Muzikaliai viduriai patalpinti dugne laikrodžio, ir yra visiškai liuo- si nuo efekto laiką rodančių vidurių, kas užtikrina tyrą ir malonų mu- zikos toną.

Šitas laikrodinis kiekvienam yra labai pageidaujamas, kuris netik tei- singu laiko rodytoju, bet ir aukštos rusiš muzikaliu instrumentu yra. Jis yra pilnai vertas \$18.00, tačiau mes jį parduosime per šį mėnesį tiksliai už \$6.50, kartu išduodami garantiją ant 25 metų. Todėl būtinai pasinaudokite tuo jūsų šiuo dideliu pasiūlymu, nes vėliaus jo kaina bus \$18.00.

Tiksliai iškirpkite šią apskelbimą, parašykite AIŠKIAI savo vardą ir pravarde ir pasiųskite mums kartu su 50c. pašto ženkleliais padengimui dalies persiuntimo lėšų. Balansą užmokėsite, kuomet Laikrodinis bus pristatytas į jūsų namus.

Išmėginkite per 10 dienų ir jei busite neužgandinti, tad mes su- grąžinsime jūsų pinigų. RAŠYKITE ŠIANDIEN!

UNION SALES COMPANY, Chicago, Ill.

673 W. Madison St., Dept. 114,

Scandinavian-American Line

I PILIAVA

Laivas „OSCAR II“

SPALIO 26

Laivas „UNITED STATES“

LAPKRIČIO 1

Visa trečia klasa susideda iš

kajutų del 2 ar 4 žmonių. Del

informacijų kreipkitės prie vietni-

ago agento arba prie vieno iš

Kompanijos ofisų:

Scandinavian-American Line

27 Whitehall St., New York, N.Y.

117 N. Dearborn St., Chicago, Ill.

123 S. 3rd St., Minneapolis, Minn.

248 Washington St., Boston, Mass.

UNITED AMERICAN LINES

JOINT SERVICE WITH

HAMBURG

AMERICAN

LINE

New York-

Hamburg Direct

39 BROADWAY

NEW YORK, N. Y.

SWEDISH

AMERICAN

LINE

24 STATE ST., NEW YORK

Greitas pasazierinis patarnavimas iš New Yorko į LIEPOJŲ

per Gothenburgą, Švediją. Pasazieriai persodinami ant jurių ir ve- žami tiesiai į Liepoją.

S. S. DROTTNINGHOLM išplaukia spal. 15 d.

S. S. STOCKHOLM išplaukia spal. 12 d.

NUPIGINIMAS trečios klasos kainose:

I HAMBURGĄ ————— \$100

I PILIAVĄ, KARALIAUČIŲ ir DANCIGĄ ————— \$110

I LIEPOJŲ ————— \$120

ir \$5.00 karės taksu.

Trečios klasos pasazieriai sutalpinami į kajutas, turinčias tiksliai po 2 ir 4 lovas. Švedų visa nereikalinga. Kreipkitės prie vietinių agentų.

LAIVAKORTĖS ATPIGO!

Laivakortės į Piliavą pas Karaliaučius \$110.00
I Hamburgą — \$100.00, o į Liepoją \$120.00
Keturi laivai išplaukia kas savaitę. War tax \$5.00
Bagažai eina sykiu dovanai. — Pasai \$10.00
Pinigai siunčiami per bankas ir telegramu žemiausiu kur- su. Keleiviai pasitinkami ant dypu, aprūpinami jų багаžai ir apmokėjimas „Income Tax“, gera nakvynė ir palydėjimas ant laivų. Rašydami pridėkite 2 centų stampą.
P. MIKOLAINIO AGENTURA,
53 Hudson Avenue, Brooklyn, New York.

GRIGAS KUNAŠAUSKAS

TIESUOTAS AGEN-
TAS VISŲ GAR-
LAIVINIŲ

LINIJŲ

AGENTURA

UZDĖTA

— 1910 M. —

LAIVAKORTĖS Į LIETUVĄ

ir iš LIETUVOS parduodu per Rotterdamą, Antver- peną, Amburgą, Bremeną ir Liepoją ant geriausių ir greičiausių laivų. Pasportus išreikalauju visiems keliau- jantiems į LIETUVĄ PINIGŲ siuntimas ir mainy- mas pagal dieninį kursą. Išvažiuojanti į Lietuvą mai- nyti pinigų ne priverčiami.

Su visomis informacijomis kreipkitės prie mūsų er- ba per laišką pas seną ir užtikrintą agentą

G. KUNAŠAUSKAS

179 E. 3rd STREET, NEW YORK, N. Y.

Visuotinę užsitikėjimą įgijau teisingumu ir mano geru patarnavimu, užganėdijau daugumą, užganėdinsiu ir jus.

BALTIJOS-AMERIKOS LINJA

0 BROADWAY NEW YORK, N.Y.

Tiesi kelionė į LIETUVĄ

PER PILIAVĄ

(Karaliaučio prieplauka)

Arba per LIBAVĄ, HAMBURGĄ-EITKUNUS.

Šiuomi linksma mums pranešti, kad mes pasidarbovom idant mūsų pasazieriai, o ypatingai Lietuviai, galėtų keliauti Stačiai į Piliavą.

Lietuviai, važiuojant į Piliavą, aplenkia lenkų juostą (Korido- rą) ir privalo turėti tiksliai lietuvišką pasportą; jokių vizų nereikia. Susimešimas su Piliava, tai yra nauja šaka mūsų reguliariško susimešimo su Hamburgu, Danzigu ir Liepojom, o del lietuvių tai trumpas ir parankus kelias namon dasigauti.

DIDELI DVIJŲ SRIUBŲ PAŠTO LAIVAI IŠPLAUKS:

S. S. POLONIA spal. 19 S. S. LATVIA lapkr. 9

S. S. LITUANIA lapkr. 2 S. S. ESTONIA lapkr. 23

Taipgi naujas tiesioginis kelias tarpe

LIEPOJAUS—DANZIGO—HALIFAX, Kanada.

Visi laivai turi puikius kambarius trečios klesos keleiviams.

Kreipkitės prie mūsų agentų jūsų mieste.

PINIGAI IR LAIVAKORTĖS

LAIVAKORTĖS ATPIGO!

I Hamburgą \$100; i Karaliaučius \$110; i Eitkunas \$107; i Liepo- jų \$120.

Siunčiame pinigų Lietuvon žemesniu dienos kursu negu kito- kstaigos. Parduodame laivakortes ant visų linijų didžiausių laivų Padarome pasportus važiuojantiems Lietuvon. Atitraukiame gim- nes ir žeimynas iš Lietuvos. Patinkam keleivius ant visų New Yorko stočių. Siųsdami pinigų Lietuvon arba užsisakydami laiva kortę visuomet išpirkti Money Orderį ir adresuokite sekanti:

AMBRASIEJUS & DANIELUS,

168 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

Tel. Greenpoint 5975 (SLA. Narai.)

United States Lines

Generališki Agentai del VIDURINĖS IR RYTINĖS EUROPOS
NORTH GERMAN LLOYD, Bremen

IŠ NEW YORKO tiesiai į BREMENĄ—DANZIGĄ—LIEPOJŲ
Tiesioginis susisiekimas į LIEPOJŲ per Danzigą. Tiesus persi- mainymas nuo laivo ant laivo.

HUDSON spalio 15 ir gruodžio 3

PRINCESS MATOIK spalio 22 ir gruodžio 10

POTOMAC lapkričio 12, gruodžio 31

Iš New Yorko TIESIAI Į CHERBOURG—BREMAN

Greičiausi laivai plaukianti po Amerikos Vėliavą:

AMERICA Lapkričio 1, Lapkričio 29 ir Sausio 3

GEORGE WASHINGTON lapkričio 8, gruodžio 8, sausio 17

Kreipkitės į agentus tarnaujančius

UNITED STATES LINES,

45 Broadway, NEW YORK, 2050 Whitehall.

Moore & McCormack Company, Inc.

Roosevelt Steamship Company, Inc.

United American Lines, Inc.

Administratyviai agentai Surientų Valstijų Laivyno Tarybos.

U.S.

LIETUVA

Artimas susiekimas į visas dalis Lietuvos. Geras maistas ir užtek- tinai jo. Visi parankumai. Dideli deniai. Visi moderniško laivo sma- gumai.

RED STAR LINE

Išplaukia kas savaitę iš Pier 58-62 North River, New York. Tiesiai į Hamburgą:

Samland (tik 3 klasa) spalio 15 d.

Iš New Yorko į Antverpą:

Finland lapkričio 5 d.

Zealand spal. 15 d.

Kroonland spal. 22

Land spal. 29 d.

AMERICAN LINE

Iš New Yorko į Hamburgą:

Minnekahda (Tiesi kelionė

į Piliavą) lapkr. 5

Mongolia spalio 26 d.

Manchuria lapkr. 23 d.

INTERNATIONAL MERCAN-

TILE MARINE CO.,

120 laivų — 1,300,000 tonų.

9 Broadway, New York,

arba pas vietinius agentus.

Skausmus ir gelimus nutildo

PAIN-EXPELLER

Valaiskanis užraš. S. V. Pat. Ofas.

DRAUGAS REIKALĖ

Tirštas, Raudonas Kraujas

reikia gerą sveikatą. Nuga-Tone y- ra puiki gyduolė, kuri tveria tirštą, raudoną kraują, tvirtus pastovius ner- vus ir tuo būdu padaro tvirtais vy- rus ir moteris. Ją naudoja per 30 metų tukstančiai žmonių su geriau- siomis pasekmėmis. Ji sudaryta iš aš- tuonių aukštos vertės gyduolių, kuri veikia ant visų svarbiausių kūno da- lių. Nuga-Tone suteikia gerą apeti- tą, pataiso grumuliavimą, reguliariai paluosuoja vidurius, suteikia malonų kvapą, nuima užtraukus nuo liežu- vio, padidina svarumą ir įveda naują gy- vybę ir energiją žmogaus kūnui. Su- teikia raudonumą jūsų veidams ir tvirtumą jūsų kuniui. Nusipirkite Nuga-Tone šiandien bile aptiekioje, panaudokite kelias dienas ir jei ne- busite pilnai užganėdinti su pasek- mėmis, sugrąžinkite likusį aptiekio- riui ir atsiimkite savo pinigų at- gal. Jei jūsų aptiekorius neturi Nuga-Tone, tad nepirškite substituto, bet prisijuskite mums \$1.00 ir mes išsiųsime jums viso mėnesio naudoji- mui, užmokėdami persiuntimo lėšas. National Laboratory, 1918 S. Wa- bash ave., Chicago.

Nuga-Tone

Severos gyduolės užlaiko

seimynos sveikatą.

Nervoutos,

Sunaikintos

Moterės

kentandios nuo skausmo nugaroi,

strenosė, tamprumo jausmą ir sun- kumą papilvę, galvos skausmo bei

netvarką gamtishkos priedermę,

gal aplaikyti pagelba per vartojimo

Severa's

Regulator

(Severo Regulatoriu). Kuris yra

rekomenduotas del gydymo tu ypa- tingų nusipėjimui, netvarkų ir ne- reguliškumų, kuremis moterys

kenčia. Gaukite pas sava Aptie- korius šiandien.

Prekė \$1.25.

W. F. SEVERA CO.

CEDAR RAPIDS, IOWA

DRAUGIU ATYDAI

Dirbtuve Vėlavų, Kukardų, visokių ženkelių, Guzikų, Ant- spaudų ir kitokių Draugystės reikalingų dalykų. Reikalaudami Katalogo ar Sampalų, pažymėkite ir jūsų dr-tės vardą.

STRUPAS CO., 90-92 Ferry St. Newark, N. J.

AUTOMOBILIU KURSAS

Išmokiname pilnai automobilių mechanizmą kiekvieną ypata:

išardymą, pataisymą, su-

statymą, važinėjimą, viso-

kių pilių, taipgi duoblane

lekijas apie elektrinę.

Mokiname Petuviškoje ir

angliškoje kalbose in-

struktoriai paženklini eks-

perimentai L. TYCHNEVI-

ČIUS ir kit. Gvarantuojame laisnius ir diplomą.

293 AVE. B. COR. 17-th ST., NEW YORK, N. Y.

Priėmimo valandos: Bell Phone 1803—J.

Nuo 9 išryto iki 8 val. vakare.

Nedėioms, nuo 10 išryto iki 2 po piet.

DAKTARAS I. W. HODGENS

PRAKTIKUOJA 25 METUS.

Specialistas užsisenėjusių ir kroniškių ligų.

Duryš iš dešinės pusės — šale krau-

tuvės durų 2 aukštas, ant viršaus Ches-

ters Drabužių kraituvės,

60 S. MAIN ST., WILKES BARRE, PA.

SUSTOK! PERSKAITYK IR PASINAUDOK ŠITUO TUOJAUS!

Nesiskų pinigų iš kalno. Tiksliai iškirpk šią paveikslą ir pasiųsk

mums kartu su savo aiškim adresu ir mes pasiųsim Tamstai šituos rei-

kaingiausias ir brangius keturis dalykus, kaip pavyzdį dešimties dienų

išmėginimui. Bukite pirmutiniu pasinaudotoju šiuo nepaprastu šiu me-

ty pasiūlymu. Jei jūs norite patirti didelę vertę šiu dalykų, tad pasi-

naudokite šiuo dideliu pasiūlymu ir jūs busite mūsų atstovu.

1. Gegutės Laikrodinis. Tik ką atėjo iš Europos. Yra didelis laik- rodinis — 8 x 12 colių, padarytas iš brangaus ir tvirtos medžio, puikiai

ranka išpauštytas. Viduriai geriausio padarymo ir nustatyti taip, kad

rodytų gerai laiką, todėl, kad jie yra reguliuojami dviejų vokių. Gegutė

išeina per mažas dureles savo kukavimu paskelbti valandas ir pusvalan-

džius, o varpėlis, kuris suskamba po kiekvienam gegutės sukvavimui, su-

daro labai melodiskus garsus.

2. Aukštos Rusišs Geležinkelinio Stiliaus Laikrodėlis. Yra labai

gerais viduriai, kurie padaryti iš geriausios medžiagos su tikrais akme- niais. Jie yra taip nustatyti, kad laiką geriausiai laiką. Jie yra įdėti

į sidabriniais-nikelinius lukšus puikiai išmargintus ir nušlifavotus. Šis

laikrodėlis garantuojamas daugeliu metų.

3. Automatiškas Revolver